

Ob tednu otroka

Otroku moramo zagotoviti pravilno rast in razvoj, da bo razvil vse svoje sposobnosti in se pripravil za življenje. V tej pripravi ima izobrazba pomembno mesto in vlogo.

STARŠI!

Vi ste prvi in najpomembnejši vzgojitelji svojih otrok. Ni dovolj, da otroka nahranite in oblačite. Morate ga tudi pravilno vzgojiti in izobraziti.

Vzgoje in izobrazbe pa otrok ne dobiva le z znanjem iz knjig. Vzgoja ga vse kar ga obdaja, vzgoja ga tudi to, kar vidi in sliši. Vsak odrasel človek, ki ga otrok sreča in spozna, je otrokov vzgojitelj — tak ali drugačen — dober ali slab.

Le z lastnim zgledom bomo otrokom vcepili prave vrednote, tiste, za katere želimo, da jih neguje in dalje razvija tudi mladi rod.

Otrok, ki je ljubljen, bo tudi sam dajal in vračal ljubezen. Otrok, ki mu zaupamo, bo znal to zaupanje ceniti in se bo trudil pridobiti zaupanje drugih. Otrok pa, ki živi v svetu napadalnosti, sebičnosti in negotovosti, se bo tudi sam navzel sebičnosti, strahu in sovraštva.

STARŠI!

Izobrazba in vzgoja sta najpomembnejši investiciji, ki ju družba lahko vложи v srečnejši jutrišnji dan. V načrtih razvoja in praktični dnevni akciji moramo tem investicijam določiti pravi prostor. Vsak otrok ima že pravico do osnovne izobrazbe.

Ne zanemarite možnosti, ki jo imate kot volivec in proizvajalec, kot samoupravljavec in strokovnjak ter družbeni delavec. Vplivajte, da bodo samoupravne odločitve in strokovne rešitve služile razvoju družbene materialne baze in koristile vzgoji in izobrazbi otrok in mladine.

Vzgojne ustanove in družbene organizacije vam bodo pri tem pomagale.

Obiskujte šole za starše, poslušajte vzgojna predavanja, seznanjajte se z vzgojnimi vprašanji, prebirajte tisk, poslušajte radijske in televizijske oddaje, ki vam vsak dan pripravljajo nasvete o negi in vzgoji.

STROKOVNJAKI!

Vsi vi, ki ste si nabrali znanja in izkušnje o zdravstveni in socialni zoščitvi, o vzgoji in izobrazbi, o urbanizmu in komunalnih službah — družba pričakuje od vas, da boste vložili vse svoje znanje in sposobnosti, svojo ljubezen in zaupanje v mlado generacijo.

Kakšen bo svet čez deset, petnajst let? To je odvisno od vas, od vseh nas — od načina, kako bomo danes pripravili otroke za jutrišnji svet. Izkoristite teden otroka v ta namen!

Svet za vzgojo in zaščito otrok Jugoslavije

Temeljna izobraževalna skupnost Kranj je pod pokroviteljstvom predsednika občinske skupščine Kranj v soboto, 3. oktobra, priredila dan prosvetnih delavcev. Zbranim prosvetnim delavcem je spregovoril republiški sekretar za prosveto in kulturo Slavko Bohanec. Predsednik občinske skupščine Slavko Zalokar pa je govoril o gospodarskem in družbenopolitičnem razvoju občine. Med gosti je bil tudi podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Vinko Hafner.

Srečanje internirancev v Gozdu

Ob 26-letnici požiga vasice Gozd so se v nedeljo zbrali nekdanji interniranci iz občine Tržič na I. srečanju, ki bo odslej vsako leto ob tej obletnici.

Zbor internirancev je odprl predsednik zveze združenj borcev NOB v občini Tržič tovariš Andrej Peharc. Spomine na težka leta v pregnanstvu pa je več kot sto udeležencem obudil tova-

riš Mirko Brejc, nekdanji interniravec v italijanskih in nemških taboriščih. Medtem ko so pionirji tržiških šol odnesli venec na kraj, kjer je padel komandant II. bataljona kokrškega odreda Karlo, se je odvijal kulturni program, v katerem so sodelovali učenci obeh tržiških in kriške šole, nato pa se je oglasila partizanska pesem kot v nekdanjih dneh.

Po proslavi so skupine nekdanjih borcev in internirancev obiskale vse družine v vasici Gozd, da se z vaščani po dolgih letih pogovore o nekdanjih dneh. V njihovem spremstvu so odšli tudi pionirji, s seboj pa so prinesli tudi darila. Ostali udeleženci pa so se zbrali na bližnjem travniku, kjer se je razvil sproščeno tovariško srečanje. — ok

Stane Dolanc v Šk. Loki

Škofja Loka, 6. oktobra — Danes je Škofjo Loko obiskal član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc. Skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine si je ogledal Marmor Hotavljane in Iskro Železniki, popoldne pa se je z družbenimi delavci loške občine pogovarjal o nekaterih aktualnih vprašanjih naše zunanje in notranje politike.

mešanica kav
EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

Varčujmo za traktor in poljedelske stroje

pri
Gorenjski
kreditni
banki

Preddvor je star 900 let

Pretekli teden je bila v Preddvoru seja iniciativnega odbora za proslavo 900-letnice Preddvora, ki so se je udeležili člani vodstev vseh družbenopolitičnih organizacij in društev, predstavniki krajevne skupnosti in tovariš Črtomir Zorec, ki bo obdelal zgodovino Preddvora in jo na straneh našega lista predstavil Gorenjcem. 1070. leta se namreč Preddvor prvič omenja v uradnih listinah, čeprav je verjetno naselje še starejše.

Na seji so menili, da za proslavitev tako pomembnega jubileja ni dovolj samo enkratna slovesnost, ampak je obletnica priložnost, da Preddvor spremeni svojo podobo in postane veliko lepši in privlačnejši kot je sedaj. Zato je izredno pomembno aktivno sodelovanje prebivalcev kraja in okolice, katere upravno središče je bil Preddvor. Za organizacijo proslavljanja so imenovali tri odbore, in sicer kulturno-

prosvetnega, turističnogostinskega in gospodarskokomunalnega. Razen tega pa bo vsaka od organizacij praznovanje vključila v svoj delovni program. Na seji smo prav tako izvedeli, da so Preddvorčani tudi pri občinski skupščini naleteli na vse razumevanje in pomoč. Pred-

sednika Slavka Zalokarja so prosili za pokroviteljstvo slavja.

Kaj bi Preddvorčani radi za 900-letnico? Radi bi asfaltirali ceste, uredili avtobusna postajališča, olepšali zelenice, regulirali hudourni potok Suho, zelo radi bi bencinsko črpalko itd. Skratka, radi bi olepšali in obogatili

svoj kraj. S tem bo Preddvor spet pridobil sloves, ki ga je imel pred vojno. Za doseg cilja pa bodo potrebovali precejšnjo materialna sredstva, zato računajo na pomoč. Prav tako so se dogovorili, da bo začetek slavja sredi novembra, ko bo proslava in slavnostna seja krajevne skupnosti. —jk

Prosvetni delavci iz Pulja v Trziču

Več kot deset let že sodelujeta občini Pulj in Trzič. Medsebojni stiki so najbolj pristni med prosvetnimi delavci obeh občin. V lanskem letu je večja skupina učiteljev iz trziške občine obiskala svoje puljske kolege, hospitirala tam pri pouku in imela strokovne pogovore. Organizacija »Naša djeca« iz Pulja je letos omogočila letovanje pod zelo ugodnimi

pogoji trem izmenam učencev v njihovem mladinskem rekreacijskem centru. Konec preteklega tedna pa so učitelji iz Pulja Trzičanom obisk vrnil.

Skupino 43 prosvetnih delavcev iz Pulja, ki poučujejo na eksperimentalni šoli »Neven Kirac«, so spremljali tudi ravnatelj ostalih šol in predsednik društva »Naša djeca«. V petek so obiskali osnovno šolo »Dr. France Prešeren« v Kranju, zvečer pa so imeli tovariško srečanje z učitelji osnovne šole heroja Grajzerja iz Trziča v Kompasovem hotelu na Ljubelju. Tega srečanja sta se udeležila tudi sekretar občinskega komiteja zveze komunistov inž. Kristjan Perko in podpredsednik občinske skupščine Stanko Stritih.

V soboto so puljski učite-

lji prisostvovali novemu načinu pouka matematike v drugem razredu s pomočjo učnega stroja — responderja pri tovarišici Eli Sitarjevi na osnovni šoli heroja Grajzerja, nato pa so si v spremstvu predsednika občinskega sindikalnega sveta tovariša Ivka Berganta ogledali delovni proces v tovarni Peko.

Po popoldanskem obisku Celovca in Gospe Svete so se zvečer srečali tudi s predstavniki obeh ostalih trziških šol, v nedeljo pa so si ogledali nekatere turistične kraje na Gorenjskem.

Skupino iz Pulja je po Kranju in Trziču vodil Mirko Breje, dosedanji ravnatelj osnovne šole heroja Bračiča, ki so mu puljski kolegi ob 10-letnici sodelovanja kot enemu izmed pobudnikov izročili spominsko darilo. —ok

Kozjani so bili navdušeni

Trg Kozje je središče Kozjanskega, najmanj razvitega predela Slovenije. Kozjani so s svojim delom in pomočjo družbene skupnosti letos zgradili nov gasilski dom, ki ga uporabljajo tudi za druge, predvsem kulturne namene. Pri gradnji tega doma je pomagala tudi kranjska tovarna Sava, ki je domačim prispevala 300.000 starih dinarjev. Da bi se Kozjani oddolžili za pomoč, so pova-

bili v goste folklorno skupino in pevski oktet iz Save ter tamburaše iz Reteč pri Skofji Loki, ki so v soboto zvečer priredili v Kozjem kulturni večer in navdušili polno dvorano gasilskega doma. Prav tako so domačim izročili skromno darilo kot zahvalo za izredno gostoljubnost. Po kulturni prireditvi je bilo pravo ljudsko rajanje, ki se je vlekle pozno v noč. —jk

Krajevni praznik v Poženiku

V nedeljo je krajevna skupnost Poženik proslavila krajevni praznik. Pred spominskim obeležjem NOB je bila popoldan proslava, ki se jo je udeležilo veliko domačinov in okoličanov. Sledil je bogat kulturni program, ki so ga izvajali učenci osnovne

šole in člani KUD iz Cerkelj. AMD je že nekaj dni prej počastilo krajevni praznik z zanimivim tekmovanjem »lov na lisico«. Jutri pa bodo gasilci iz Cerkelj in Zgornjega Brnika imeli v Poženiku mokre gasilske vaje. —an

Srečanje borcev za severno mejo

Pred kratkim so se v Podkorenju srečali borci za severno mejo v letu 1918/19. Srečanja se je udeležil tudi tedanji komandant za področje gornjesavske doline Ka-

rel Sefman. Izmed 44 še živih borcev s tega področja se jih je srečanja udeležilo 24, drugi pa niso mogli priti zaradi starosti ali oslabelosti. —b

KRANJ

Člani sekcije za komunalno samoupravo pri občinski konferenci SZDL Celje so v ponedeljek obiskali Kranj. S predstavniki občinske konference SZDL in nekaterih krajevnih skupnosti so izmenjali mnenja in izkušnje o delu in problemih krajevnih skupnosti v mestu in na podeželju.

Jutri (četrtek) bodo predsedniki aktivov zveze mladine v delovnih organizacijah na posvetovanju pregledali uresničevanje dogovorov sprejetih na prejšnjih posvetih. Dogovorili pa se bodo tudi o družbenem izobraževanju mladih v delovnih organizacijah. — V petek pa se bodo sestali predstavniki občinske konference ZM s predsedniki aktivov zveze mladine na osnovnih šolah. Pogovorili se bodo o delovnem programu.

Pri občinskem odboru ZZB NOV se bo jutri sestal odbor VII. SNOUB Franceta Prešerna. Na seji bodo med drugim razpravljali o delu odbora v prihodnjem letu.

Občinski sindikalni svet ta teden v delovnih organizacijah v občini z direktorji, s predstavniki samoupravnih organov in člani izvršnih odborov osnovnih sindikalnih organizacij nadaljuje s pogovori o gospodarjenju. — Jutri pa bo seja občinskega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti. Govorili bodo o sklepih druge konference slovenskih sindikatov, delovnem programu republiškega odbora in o pripravah na občne zbere sindikalnih organizacij.

Na volilni konferenci občinske organizacije Zveze mladine v Kranju je bil za predsednika občinske organizacije ponovno izvoljen študent sociologije Zvone Filipovič, za sekretarja pa Karlo Cej, ki je že doslej opravljal to funkcijo. Na konferenci so prav tako izvolili ostale organe.

V ponedeljek, 5. oktobra, je regionalni klub poslancev Gorenjske pripravil pogovor s Cvetom Kobalom poslancem zbora narodov zvezne skupščine SFRJ o težah o razvoju sistema ekonomskih odnosov s tujino. Zanimivega pogovora so se udeležili direktorji in drugi predstavniki večjih delovnih organizacij Gorenjske, poslanci republiškega in gospodarskega zbora skupščine SRS.

RADOVLJICA

Radovljica, 6. oktobra — Ob 16. uri je bila seja občinske konference komunistov. Razpravljali so o nadaljnjem razvoju samoupravljanja v delovnih organizacijah in o delu komiteja. Izvolili so tudi delegata za konferenco zveze komunistov Jugoslavije.

Radovljica, 6. oktobra — Predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij so danes na skupnem sestanku govorili o pripravah na proslavo OZN.

Občinska konferenca bo danes dopolnje pripravila posvetovanje o odnosih med SFRJ in Vatikanom po navezavi diplomatskih stikov. Na posvetovanju bo govoril predsednik republiške konference SZDL in član CK ZK Slovenije Janez Vipotnik.

V petek se bodo v Radovljici sestali predstavniki krajevnih skupnosti in komunalnih podjetij. Pogovorili se bodo o stroških za opremljanje stavbnih zemljišč.

Lepa izbira jesenske obutve

Alpina Žiri

V lekarnah dobro zaslužijo

Te dni je začel veljati odlok o novih maržah v prometu z zdravili in sanitetnim materialom na drobno. Marže bodo odslej znašale največ 18 odstotkov od nabavne cene, doslej pa so znašale 6 odstotkov več. Lekarne dobro zaslužijo. Na tem področju gospodarstva je še vedno prisoten monopolni položaj proizvajalcev zdravil in lekarn. V lekarnah so lani skladi posrasli za 56 odstotkov (v primerjavi z letom 1968). Po-

trošnja zdravil raste povprečno 12 odstotkov letno.

Čeprav so že lani zmanjšali marže v lekarnah, so bili dohodki v lekarnah najvišji v republiki. Lani so v lekarnah znašali povprečni osebni dohodki 182.000 S din, januarja letos 187.000, aprila pa že 235.000 S din.

Po podatkih službe družbenega knjigovodstva tudi v občini Kamnik Lekarna izkazuje najvišje osebne dohodke, in to v znesku 275.000 S din mesečno.

J. Vidic

Nova bencinska črpalka

Prejšnji teden so v Medvodah odprli novo bencinsko črpalko podjetja Istra-Benz iz Kopra. Graditev črpalke, ki bo obratovala neprekinjeno, je veljala 80 milijonov starih dinarjev.

Podjetje Istra-Benz namerava zgraditi bencinsko črpalko tudi na nasprotni strani ceste, kjer bodo uredili tudi avtopralnico, bife in turistično poslovalnico.

F. Rozman

Prispevek za mestno zemljišče

Ustrezne upravne službe pri radovljiški občinski skupščini pripravljajo gradivo in predloge, na katerih območjih bi v prihodnje v radovljiški občini pobirali prispevek za uporabo mestnega

zemljišča. Zdaj je znano, da bodo takšna območja najbrž Radovljica, Bled, Gorje in še nekatera druga. Napovedujejo, da bo o tem sklepal občinska skupščina že na eni prihodnjih sej. A. Z.

Cenjeni potrošniki izkoristite!

Predsezonska prodaja ženskih škornjev in smučarske obutve po znižanih cenah

v prodajalnah Alpina Kranj, Škofja Loka in Jesenice

Razstava poklicnih šol in dejavnosti poklicnega usmerjanja

Med obrtniškim sejmom bo v avli skupščine občine Kranj tudi razstava poklicnih šol in dejavnosti poklicnega usmerjanja na Gorenjskem. V ta namen so že organizirane vse poklicne šole, ki bodo razstavljale najboljše izdelke svojih učencev. Sodelovalo bo dvanajst poklicnih šol oziroma šolskih centrov, ki bodo zastopale deset dejavnosti: metalurško stroko bo zastopal železarski izobraževalni center Jesenice, kovinsko stroko bodo predstavile kovinarska poklicna šola iz Radovljice, poklicna šola ISKRA Kranj in šola za kovinarsko in elektrostroko Kranj. Prav tako poklicna šola Iskra in poklicna šola kovinarske in elektrostroke Kranj prikazujeta izdelke za elektrostroko. Gradbena stroka bo predstavljena kljub temu da ni poklicne šole na Gorenjskem, predvsem zaradi svoje deficitarnosti. Tekstilno oziroma oblačilno stroko bo predstavila poklicna šola šiviljske in pletilske stroke pri Tekstilni tehnični šoli. Učenci šolskega centra za blagovni promet bodo pokazali, kaj so dosegli na področju izučevanja trgovskega poklica. Čevljarstvo bo predstavil čevljarški šolski izobraževalni center Žiri. Blejska gostinska šola bo prikazala izbor kulinarčnih dobrot svojih učencev. Sodelovali pa bodo tudi gumar-

ji iz Save, čeprav letos šolski center Save ni vpisal novega prvega razreda. Predstavili bodo tudi nekatere vojaške poklice, ki jih lahko pridobijo učenci po osnovni šoli.

Vse omenjene šole bodo tudi prikazale zmogljivost in zasedenost za tekoče šolsko leto, prav tako pa tudi splošne in posebne pogoje za sprejem. Obenem bodo posredovani javnosti podatki o tem, koliko učencev in katerih poklicev je zapustilo te šole v zadnjih petih letih.

Vstop na razstavo bo prost in si jo bodo lahko ogledali

tako posamezniki kot skupine.

Zavod za zaposlovanje bo organiziral obisk za vse sedme in osme razrede osnovnih šol s področja Gorenjske. Obisk bo povezan z ogledom filmov iz posameznih strok in poklicev v dvorani kina Center. Tako ogled kot prevoz bo za vse učence brezplačen.

Otvoritev razstave bo v soboto, 10. oktobra, ob 10. uri.

To bo prva razstava svoje vrste in prireditelji pričakujejo, da bo pritegnila mnogo obiskovalcev vseh starosti.

75 razstavljavcev na sejmu obrtni in opreme

Za tretji sejem obrtni in opreme v Kranju, ki ga bodo odprli v soboto, 10. in bo odprt v delavskem domu v Kranju do 19. oktobra, se je prijavilo 75 razstavljavcev. Razstavna površina v notranjih in zunanjih prostorih znaša tokrat prek 2000 kvadratnih metrov. Na sejmu bodo sodelovala štiri proizvodna podjetja, 10 trgovskih, 10 družbenih obrtnih podjetij in 51 zasebnih obrtnikov. Ti bodo na sejmu prikazali

tekstilne, elektrokovinske, obutvene in druge izdelke obrtnih strok.

Med sejmom pa bo v avli občinske skupščine odprta razstava del učencev v gospodarstvu z Gorenjske. Namen razstave bo usmerjanje učencev zadnjih letnikov osnovnih šol v razne poklice. Na njej bodo predvajali tudi različne filme o izbiri poklica. Zato priporočamo, da si razstavo ogledajo učenci in starši. A. Z.

NOVA BENCINSKA CRPALKI — V Kamniku zidajo novo bencinsko črpalko. Gradbena dela izvaja SGP Graditelj iz Kamnika, investitor pa je Petrol Ljubljana. Tako bosta v Kamniku v kratkem dve bencinski črpalke: ena z desne, druga z leve strani ceste. — J. V.

Veletrgovina ŽIVILA Kranj

teden
gospodinjske
opreme

v Blagovnici Cerklje
od 4. do 10. oktobra

Ugoden nakup gospodinjske opreme in tehničnega blaga pod izrednimi pogoji na kredit in s 5 % popustom.

Priporočamo se za obisk

Združitev vrtcev v radovljiški občini

V radovljiški občini, kjer je od vseh zaposlenih 53 odstotkov žensk, je bilo do nedavnega šest samostojnih vzgojno varstvenih ustanov: na Bledu, v Radovljici, Lescah, Kropi, Kamni gorici in Bohinjski Bistrici. V četrtek pa je začel obratovati tudi vrtcev z dvema oddelkoma v Gorjah.

Ker je radovljiška občina precej razdrobljena in so samostojni vzgojno varstveni zavodi v občini velikokrat le s težavo premagovali različne organizacijske, kadrovske in druge težave v vrtcih, so že dlje časa razmišljali, da bi se samostojni zavodi združili v enoten zavod, ali pa da bi se manjši priključili upravam šol, večji pa bi še naprej ostali samostojni. Ko sta izvršni odbor temeljne izobraževalne skupnosti Radovljica in komisija za razvoj otroškega varstva nekajkrat obravnavala ta vprašanja, sta ugotovila, da bi bilo za nadaljnji razvoj in kvalitetnejše delo v vzgojno varstvenih ustanovah v občini najbolje, da se vsi vrtci združijo v enoten zavod. Prav zato je radovljiška občinska skupščina, ko je ponovno preučila vsa vprašanja in predloge, v sredo popoldne sprejela sklep, da se vrtci združijo v enoten zavod, ki bo začel poslovati 1. januarja prihodnje leto.

V razpravi so med drugim ugotovili, da je učni uspeh otrok, ki so bili pred šolo v vzgojno varstveni ustanovi, veliko boljši od tistih, ki niso bili v vrtcih. Posebej pa so poudarili, da so potrebe po povečanju vzgojno varstvenih ustanov v občini vse večje. Zaradi razdrobljenosti občine, številnih naselij, delovnih organizacij in 53 odstotkov zaposlenih žensk pa

so v občini glede otroškega varstva še v posebno težkem položaju. Da je število otrok, ki so vključeni v organizirano otroško varstvo veliko premajhno, pove podatek, da je bilo letos v vrtcih le 292 otrok.

Prav zato posebna komisija že pripravlja program razvoja otroškega varstva v prihodnje in bo o predlogu na eni prihodnjih sej razpravljala tudi občinska skupščina.

A. Zalar

Delovni program SZDL v Radovljici

V četrtek, 1. oktobra je bila v Radovljici seja izvršnega odbora socialistične zveze, na kateri so pregledali delo konference in njenih organov v poletnih mesecih, govorili pa so tudi o nalogah občinske organizacije socialistične zveze v prihodnjih mesecih.

Člani izvršnega odbora so ugotovili, da je bilo delo socialistične zveze med poletnimi počitnicami živahno. Še posebej ugodno so ocenili priprave in samo izvedbo II. zbora gorenjskih aktivistov in srečanja borcev jeseniško-bohinjskega odreda v začetku septembra v Bohinju.

Ko so govorili o delovnem programu v prihodnjih mesecih, so sklenili, da bo 15. oktobra seja občinske konference socialistične zveze, na kateri bodo med drugim obravnavali vzgojno varstveno problematiko v občini, zaradi opravičenih razlogov (odhod nekaterih članov izvršnega odbora na druge delovne dolžnosti) pa nameravajo na konferenci predlagati tudi nekatere kadrovske oziroma organizacijske spremembe v izvršnem odboru občinske konference SZDL.

Dogovorili so se tudi, da bo izvršni odbor na prihodnjih sejah ocenil uspeh turistične sezone v občini, obravnaval bo akcijski program občinske skupščine, pripravil vse potrebno za seminar za vodstva krajevnih organizacij socialistične zveze (ta bo oktobra ali novembra), pred koncem leta pa bo razpravjal tudi o predlogu proračuna občine za prihodnje leto.

Za prihodnji mesec pa je predvideno, da se bodo sestali sekretariat vseh sekcij pri občinski konferenci SZDL. Na njih bodo izdelali okvirne delovne programe sekcij za prihodnje leto. — Razen tega pa je decembra predvidena še ena seja občinske konference SZDL, na kateri bodo ocenili letošnje delo občinske organizacije in uresničevanje stalšč Socialistične zveze danes. Hkrati pa bodo takrat sprejeli program za prihodnje leto.

A. Z.

Mladina bo nosilec odpora

V sredo je bila v Kamniku seja občinske konference zveze komunistov, na kateri so razpravljali o nalogah članov, vodstev in organizacij ZK v pripravah na organizacijo splošnega ljudskega odpora ter o akcijskem programu dela občinske konference ZKS in njenega komiteja.

vseh šol veljala okrog 48 milijonov dinarjev.

V občini bodo do 1975. leta na podlagi samoprispevka občanov, prispevka delovnih organizacij in proračuna občine zbrali 34 do 36 milijonov dinarjev. Tako bo zmanjkalo 14 do 16 milijonov. Predsednik skupščine je povedal, da občina že išče možnosti za premostitveni kredit za manjkajoči znesek. Dejal je, da se gradnja šol zaradi podražitev ne bo zavlekla in tudi predvidenega programa ne bodo spreminjali, ker morajo manjkajoči znesek zagotoviti do konca prihodnjega leta.

Obnova ZK v kranjski občini

V četrtek, 1. oktobra je bila v Kranju druga seja občinske konference zveze komunistov. Osrednja točka dnevnega reda je bila obnova zveze komunistov v kranjski občini. Sklenili so, da je skrb za obnovo zveze komunistov v občini dolžnost vsakega člana in vsake organizacije ZK in morajo zato organizacije izdelati akcijske programe. Posebno skrb morajo organizacije posvetiti sprejemanju neposrednih proizvajalcev v ZK v Gozdnem gospodarstvu, Kmetijsko živilskem kombinatu, Aerodromu, Iskri, IBI, IKOS, Savi in PTT. Organizacije ZK Aerodrom, Creina, IBI, IKOS, PTT, Cerklje, Jezersko, Kokrica, Predvor, Prmskovo, Stražišče, Senčur in Vodovodni stolp in tudi druge pa morajo še posebej stremeti, da bodo članstvo v organizacijah pomladile. To velja še posebno za vključevanje mlade tehnice in humanistične inteligence v zvezo komunistov.

Sprejemanje in obnavljanje zveze komunistov pa narokuje poglobljeno idejno-politično in družbenoekonomsko usposabljanje. Zato je treba nadaljevati s sedanji oblikami programiranega izobraževanja v aktivih mladih komunistov.

Kvalitetna novost, ki so jo na konferenci sprejeli za obnovo zveze komunistov je tudi, da je treba v vseh delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, kjer je dovolj komunistov, ustanoviti aktivne oziroma organizacije ZK. Sprejet je bil predlog, da bodo ustanovili organizacije ZK v Gorenjskem tisku, Lesni industriji Kranj, Merkurju in Živilih, aktivne pa v Komunalnem servisu, Zdravstvenem domu, Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje, Zavarovalnici Sava, Gorenjski kreditni banki in Službi družbenega knjigovodstva ter v upravi občinske skupščine. Nadalje je bil sprejet tudi sklep, da bodo ustanovili oddelke ZK v Britofu, Bitnjah, Zabnici, Gorčah, Predosljah, Struževem, Dupljah, Podbrezju in na Viskem.

Vsi ti sklepi torej terjajo, da organizacije ZK v občini in vsi komunisti čimprej izdelajo akcijske programe in konkretne zadolžitve za sistematično obnavljanje zveze komunistov v občini. To velja še posebno za tiste organizacije, kjer število članstva pada oziroma je njihov sestav neustrezen.

A. Z.

Manjka prek 14 milijonov dinarjev

V radovljiški občini so letos začeli z gradnjo treh osnovnih šol (Lesce, Radovljica in Bled). Gradbeno podjetje Bohinj bo v sodelovanju še z enim gradbenim podjetjem kmalu začelo graditi tudi osnovno šolo v Bohinjski Bistrici, medtem ko bodo načrti za gradnjo šole v Begunjah tudi kmalu končani.

Predsednik občinske skupščine Radovljica je v sredo na prvi seji po poletnih počitnicah pojasnil odbornikom, da za zdaj gradnja šol in priprave normalno potekajo. Le dograditev leške šole se bo zaradi zahtevno-

sti gradnje malo zavlekla, vendar pa zato na tem področju nimajo posebnih težav s poukom.

Potem pa so odborniki sprejeli sklep, da se odloči o gradnji šol v občini spremeni v tistem delu, kjer je predvideno, da bo gradnja vseh šol veljala 2,2 milijarde starih dinarjev. Ker so se od sprejetja odloka oziroma priprav na gradnjo in referendum gradbeni stroški povečali za okrog 80 odstotkov (kvadratni meter šolske površine je takrat veljal 1200, sedaj pa že 2100 do 2200 novih dinarjev), bo izgradnja

obrambe itn. V drugi, sedanjni etapi, pa je naša naloga usmerjena k vzgoji prebivalstva, da se je vredno boriti za neodvisnost in svobodo.

Seji konference je prisostvovalo 75 odstotkov članstva, ki so izvolili Zvoneta Dragana in Aleksandra Skoka za delegata za prvo sejo konference ZKJ. Zvone Dragar je član CK ZKS in predsednik komisije za družbeno-ekonomske odnose in politiko pri CK ZKS. Aleksander Skok je kmetijski tehnik, od 1968. leta pa sekretar komiteja občinske konference ZKS Domžale. Kamniški komunisti namreč volijo delegate za prvo sejo konference ZKJ skupno z občinskimi organizacijami ZK Domžale, Litija, Grosplje, Kočevje, Ribnica, Vrhnika, Logatec, Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Trebnje, Brežice, Krško in Sevnica.

Na seji so sprejeli sklepe v zvezi s pripravami na splošni ljudski odpor in nalogami komunistov v teh pripravah in akcijski program dela občinske konference ZK do februarja 1971. leta.

J. Vidic

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

Obveščamo, da bo trgovina kmetijske mehanizacije v Kranju, Cesta JLA 2 (bivši Beksl) od 10. do 19. oktobra 1970 odprta vsak dan tudi ob nedeljah od 8. do 18. ure.

Samoprispevek - osnova za financiranje krajevnih akcij

Pretekli teden je tovariš Vinko Gobec, predsednik skupščine občine Kamnik, sklical sestanek vseh predsednikov krajevnih skupnosti. Na sestanku so razpravljali o pripravah za ponovno uvedbo samoprispevka. Sedanji samoprispevek v višini od 2 odstotka od osebnih dohodkov plačujejo občani kamniške občine od 1968. leta, iztekel pa se bo aprila prihodnjega leta.

V kamniški občini je 20 krajevnih skupnosti. Krajevne skupnosti so 1968. leta od samoprispevka zbrale 116 milijonov S din. 1969. leta so zbrali 214 milijonov S din, letos do septembra pa 163 milijonov S din. Od tako zbranih sredstev so 195 milijonov S din porabili za modernizacijo tuhinjske ceste, 31 milijonov pa za investicije v šolstvu. Drugi denar so porabili za gradnjo vodovodov, vaških poti, kanalizacije, elektrifikacije ipd.

Predsedniki krajevnih skupnosti so na sestanku izjavili, da si brez samoprispevka sploh ne morejo več zamisliti dejavnosti sveta krajevnih skupnosti. Prisotni so se strinjali, da bi prihodnje leto uvedli nov samoprispevek, vendar bi občani plačevali manj kot doslej. Sprememba naj bi bila tudi v tem, da od samoprispevka krajevne skupnosti ne bi več odvajala sredstva za gradnjo tuhinjske ceste. Vsa sredstva zbrana na področju krajevnih skupnosti naj bi ostala za financiranje krajevnih delovnih akcij. Krajevne skupnosti bodo v svojih programih predvidele določena sredstva za financiranje šol in športnih naprav v skladu s programom sklada za razvoj družbenih služb. Zlasti tiste krajevne skupnosti, na katerem območju se bodo navedeni objekti gradili. Na sestanku so sklenili, da se bodo na zbornih volivcev zavzemali za uvedbo samoprispevka v višini 1 odstotka od

osebnih in drugih dohodkov občanov, in to za dobo petih let.

Nadalje so sklenili, da morajo sveti krajevnih skupnosti do sredine decembra pripraviti 5-letni razvojni načrt in 15-letna predvidevanja razvoja posameznih krajevnih skupnosti. O uvedbi samoprispevka bodo razpravljali na sestankih socialistične zveze, zveze komunistov, zveze mladine in odbori raznih drugih društev.

V februarju in marcu naj bi družbenopolitični zbor občine Kamnik razpravljal o uvedbi samoprispevka. Skupščina občine Kamnik pa naj bi v začetku aprila razpisala referendum za samoprispevek.

Predsedniki krajevnih skupnosti so predlagali, naj skupščina občine Kamnik za leto 1971 ne predpiše prispevka za uporabo stavbnega zemljišča na področju krajevnih skupnosti Kamniške Bistrice, Godiča, Nevelj, Podgorja in Smarce. Prispevek za uporabo stavbnega zemljišča naj bi bil uveden le na področju krajevnih skupnosti Kamnik in Duplica.

Na področju kamniške občine so doslej z denarjem zbranim od samoprispevka občanov zgradili marsikateri za občane pomemben objekt. To pa je poročstvo, da se bodo prihodnjega leta občani ponovno na referendumu izrekli za ponovno uvedbo samoprispevka.

J. Vidic

Nov potrošniški center

Podjetje Zivila iz Kranja gradi v Bitnjem nov potrošniški center. Če bo šlo vse po načrtih, ga bodo odprli že letošnjo jesen. Razen samopostrežne trgovine bosta v objektu tudi mesnica in bi-

fe. S tem centrom, katerega gradnja bo veljala podjetje okrog 2 milijona dinarjev, bodo prebivalci Bitnja mnogo pridobili, saj so sedaj morali hoditi nakupovat v Stražišče ali v Kranj. Ib

Asfaltne prevleke

Na Biedu so letos začeli asfaltirati več cest. Do sedaj so sicer prevleko dobile 2e-

leška, Trubarjeva in Mladinska cesta, cesta pred flegarijo in prostor pred lekarno. Ib

Razgrnitev geodetskih - katastrskih meritev

Katastrski urad občine Jesenice je razgrnil geodetsko-katastrsko izmeritve dela katastrske občine Kranjska

gora in za območje Loga, ki si jih občani lahko ogledajo do 15. oktobra v sejni dvorani krajevne skupnosti. B. B.

V zadnji številki biltena, ki ga izdaja skupščina občine Skofja Loka so objavljeni zanimivi podatki o narodnem dohodku in proračunskih dohodkih po posameznih slovenskih občinah.

Po številu prebivalstva je Skofjeloška komuna s trideset tisoč prebivalci na 18. mestu. Vseh občin v Sloveniji je šestdeset. Narodni dohodek na prebivalca naj bi znašal po planu za letošnje leto 11.774 dinarjev, kar uvršča Skofjo Loko na šestnajsto mesto med slovenskimi občinami.

Dosti nižje pa moramo iskati, če želimo ugotoviti mesto loške komune glede na zbrana proračunska sredstva. Po pro-

računskih sredstvih in sredstvih za izobraževanje na prebivalca je na 46. mestu, po čistih proračunskih sredstvih na prebivalca pa na 43. mestu. Če primerjamo občine v Sloveniji po deležu narodnega dohodka, ki ga zajema proračun ter izobraževanje, ugotovimo, da so za Skofjo Loko le še štiri občine, ki v te namene trošijo manj denarja.

Povprečna proračunska sredstva na prebivalca znašajo v Sloveniji 451 dinarjev, v Skofji Loki pa samo 321 dinarjev. Sestavljalci podatkov vidijo glavni razlog za to v nizki stopnji prispevka iz osebnega dohodka v obravnavani komuni.

A. Iglčar

III. SEJEM

OBRTI

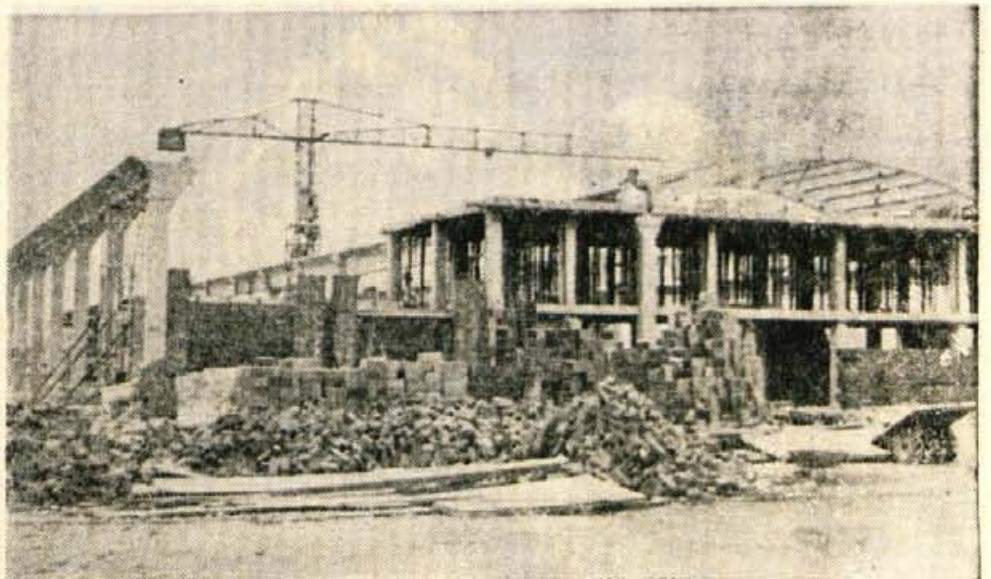
IN OPREME

V KRANJU OD

10. - 19.

X. 1970

NOVA TOVARNISKA HALA TOVARNE STOL — Na Duplici se bo zaposlilo 70 novih delavcev. Izvajalec del je SGP Slovenija ceste Ljubljana projekt pa je izdelal Invest-biro Koper. V tem obratu bodo letno ustvarili okrog 700 milijonov S din dobička, kar kaže na izredno visoko storilnost dela in sodobno mehanizacijo. — J. V.

Obnovljeni ribezov nasad pri Podvinu

Uspešen preskus s črno folijo — Prihodnje leto že pričakujejo bogato letino

nasadu Resje pri Podvinu, ki je last kmetijske zadruge Radovljica (obrat KZK Kranj), je na 22 hektarjih okrog 7000 jablan. Pisali smo že, da je letošnja letina jabolk sicer poprečna, da pa so jesenska in zimska jabolka boljše — debelejša in bolj aromatična, prodajati pa so jih začeli minuli teden. Zadruga ima v tem nasadu tudi nekaj hektarjev črnega ribeza. Ribezov nasad se pri Podvinu ni obnesel, zato so že pred leti sklenili, da ga bodo obnovili.

»Lani spomladi smo naredili preskus. Dva hektara smo zasadili z rdečim ribezem. Ko sem bil nekaj tednov pred tem v Ljubljani v inštitutu, so ravno preskušali gojitev vrtnih jagod pod črno folijo. Razmišljali smo, da bi nekaj podobnega preskusili na rdečem ribezu. Dosegli smo izredne rezultate. Menda smo prvi v državi, ki smo preskusili gojitev ribe-

za pod folijo. Letos so si nasad ogledali strokovnjaki že iz različnih krajev države.»

Sadjar Jože Avsenek nam je zaupal, da je z ribezem preden začne roditi veliko dela. Treba ga je okopavati, pleti, škropiti, gnojiti itd. Posebno prvi dve leti potrebuje ribez skrbno nego, da ga plevel ne preraste.

»S črno folijo je vsa ta skrb odpadla. Ribeza ni treba okopavati in pleti. Folija uničuje plevel, hkrati pa zadržuje vlogo. Letos je nekaj grmičev že obrodilo, prihodnje leto pa že pričakujemo bogato letino.»

Ko smo v nasadih primerjali grmiče, ki so jih posadili pod folijo, in nekaj takšnih, ki so jih okopavali in skrbno negovali (vendar brez črne folije), smo se sami prepričali, da je razlika očitna.

»In zakaj ste se odločili za rdeči ribez?«

»Predvsem zato, ker prodaja črnega ribeza precej ni-

ha. Enkrat ga je težko prodati, drugič pa je letina slaba. Rdeči ribez pa je zadnje čase pri nas vse bolj iskan za proizvodnjo različnih želejev.»

»Pa je gojitev rdečega ribeza pod črno folijo rentabilna?«

»Danes je težko dobiti delovno silo za tako velik nasad kot je naš. Ribez pa prvi

dve leti potrebuje skrbno nego. Za zdaj strojna obdelava ni mogoča. Pri nas črno negorljivo folijo proizvaja tovarna OKI Zagreb. 1,20 metra širok tekoč meter stane 100 starih dinarjev. Tovarniška garancija traja tri leta. Po tem, kar smo dosegli v dobrem letu, lahko rečem, da bo naš preskus zelo ekonomičen.«

A. Zalar

Rdeči ribez v nasadu pri Podvinu. — Foto: A. Zalar

Kmetijska šola v Podravljah

Slovenska kmetijska šola v Podravljah je edina slovenska šola te vrste na Koroskem. Šolanje na njej traja dve leti, in to v glavnem pozimi, ko ni toliko kmečkega dela. Čeprav ima šola dosti slušateljev, so prizadevanja

Slovencev, da bi oblasti šolo priznale, zmanj.

Prejšnji teden so se slušatelji te šole mudili na obisku v Sloveniji. Obiskali so kmetijski kombinat Emono in še nekatere druge kraje.

lb

Ajdo pospravljajo

V teh dneh kmetovalci na Gorenjskem žanjejo zadnje žito, ajdo, ki pa ni več tako pogost posevek kot je to bilo v prejšnjih časih. Skoraj po-

vsod, tako v ravninskih kot v višinskih predelih, je ajda dobro obrodila. Tudi čebelarji so s pridelkom ajdovega medu zadovoljni. — an

Delavke ob sortirnem stroju, ki sortira krompir po debelini. Poškodovane gomolje pa je treba posebej pobrati. — Foto: F. Perdan

Novo skladišče za semenski krompir

V petek, 2. oktobra, je KZK iz Kranja predal namenu novo skladišče za krompir, ki so ga zgradili v bližini Šenčurja. Skladišče je med najsodobnejšimi v Jugoslaviji. V njem skladiščijo krompir, ki ga pridelava obrat

Kmetijstvo pri KZK. Krompir skladiščijo v posebne bokse z zmogljivostjo od 5 — 6 vagonov (1 vagon krompirja — 10 ton). Skladišče ima 26 boksov, tako da je zmogljivost skladišča okrog 150 vagonov krompirja. Dodatno lahko vskladiščijo še 50 vagonov v skladiščni hali.

Krompir poseben tekoči trak pripelje do sortirnika, ki ga sortira po debelini in od tu naprej v bokse. V vsakem boksu je nameščen ventilator, ki vleče zunanji zrak v boks, in tako krompir ohlaja do potrebne temperature. Najprimernejša temperatura za semenski krompir je 2 — 4 stopinje C, za jedilnega pa nekoliko višja. V hudi zimi pa krompir lahko tudi ogrevajo, in sicer z zrakom, ki ga segrevajo v skladiščni hali.

Letošnji pridelok semenskega krompirja je KZK skorajda v celoti prodala Semnarni Ljubljana, odpadnega tovarni škroba Domžale, jedilnega pa različnim kupcem. Pridelali so okrog 350 vagonov krompirja.

Skladišče, ki je veljalo okrog 2.000.000 din, je podjetje zgradilo iz lastnih sredstev, gradbena dela pa so izvajali delavci podjetja SCP Projekt iz Kranja.

lb

Pomen in bolezenski golše

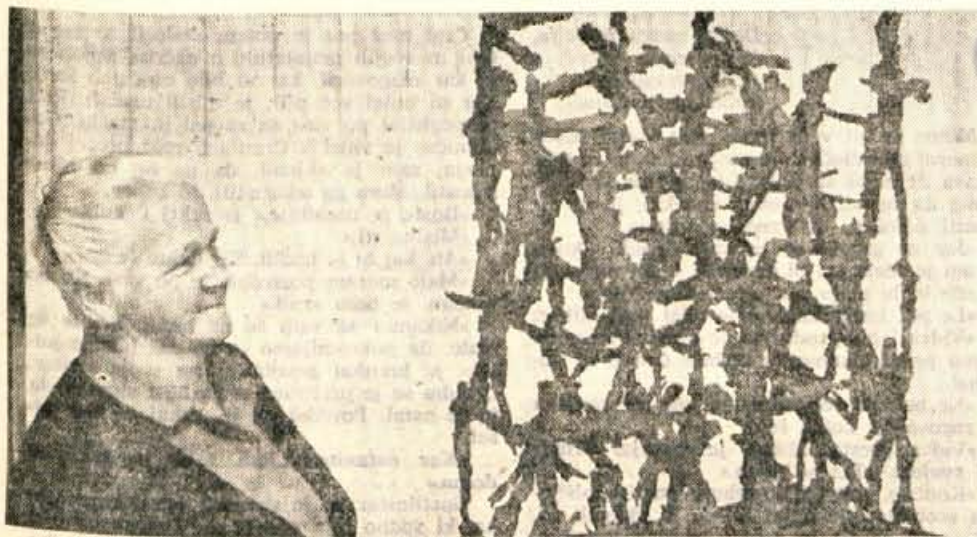
(Nadaljevanje)

V primerih, ko je golša napihnjena dalj časa, živali shujšajo in oslabe. Lahko pride tudi, še posebno če se bolezen ponavlja, do prekomerne razširitve golše, ki se povese.

Bolezen preprečujemo z ustrežno prehrano, zdravimo pa z izpiranjem golše prek kratke gumijaste sonde. Golšo napolnimo s toplo vodo, sondo izvlečemo in žival zasukamo tako, da ji glava visi navzdol. Nato s pritiskom na golšo iztisnemo njeno vsebino skozi kljun. Postopek nekajkrat ponovimo, z vmesnimi odmori. Nato damo v golšo adstringirajočo in dezinficirajočo tekočino (npr. 2% raztopino tanina, salicilne kisline ali kreolina) ter v naslednjih dneh nudimo živalim kašasto močnatno hrano. Če je hrana, ki je izzvala bolezen, čvrsta in iz zlepljenih vlaken, splranje prek sonde ni uspešno in je treba hrano odstraniti s pomočjo kirurškega reza. Živali z izrazito povešeno golšo je najbolje pravočasno zaklati.

Če živali preveč napolnijo golšo s težko hrano, s prevelikimi kosi krompirja, repe, pese in korenja, ali s preveliko količino težko prebavljive ali suhe hrane (npr. resasta hrana, ječmen, koruza, oves, grah in trda pšenica), ki ob navlažitvi močno nabrekne, se golša preobremeni in se prav lahko prekomerno raztegne. Golša je trda na pritisk. Če je žival požrla koničaste predmete (delci kosti, stekla ali kovine, zelo oster pesek), pride vsled pritiska na sapnik do motenj pri dihanju ali pa celo do predrtja stene golše. Pri zdravljenju trde golše nam včasih uspe hrano odstraniti preko kljuna z masiranjem golše, pri obsežnejši zamašitvi pa je treba golšo operirati.

Pri golobih ima golša še poseben pomen. Epitel sluznice golše pri njih namreč živahno bohoti in epitelne celice maščobno propadajo tvoreči t. i. golšino mleko, ki je belkasta, sirasto masnega videza. Z njim golobi hranijo svoje mladiče. Pri golobih, ki so jim mladiči poginili, se golšino mleko razkaja, kar vodi v vnetje sluznice golše. Ker je pri tem moteno normalno delovanje mišičnine golše, se golša utegne prekomerno razširiti. Nasprotno golši kokuši je golša pri golobu zelo dobro ožiljena in moramo pri operaciji računati na močnejše krvavitve. dr. S. Bavdek

Minuli petek, 2. oktobra, zvečer so v paviljonu NOB v Trliču odprli razstavo del kiparja in pisatelja Toneta Svetine, ki jo je avtor imenoval 'Nasilje in upor'. Na otvoritveni svečanosti je govoril tudi sam Svetina. Razstava, katere pokrovitelj je občinska organizacija zveze združenj borcev Trlič, vzbuja med Trličani veliko zanimanje. — Foto: F. Perdan

Seja izvršnega odbora kulturne skupnosti Kranj

V ponedeljek je bila razširjena seja izvršnega odbora kulturne skupnosti Kranj. Sestanek je bil sklican na pobudo kulturnih institucij zaradi pisma, ki ga jim je poslal oddelek za občno upravo in družbene službe občine. To pismo se nanaša na delovni in finančni program kulturne skupnosti za prihodnje leto oziroma za nadaljnjih pet let. Vsebuje tudi opozorilo, da je na področju kulture realno računati z 12 odstotnim porastom sredstev. (Predvideva se 12% povečanje osebnih dohodkov.

To pismo je med kulturnimi delavci povzročilo razburjenje, ker je šlo mimo organov kulturne skupnosti, zlasti pa še, ker je »omejilo« porast sredstev za kulturo

na 12%. V razpravi pa se je pokazalo, da ne gre za omejitve, ampak za realna predvidevanja, izračunana na podlagi petletne bilance. Kljub temu imajo organi kulturne skupnosti vse možnosti, da postavijo občinski skupščini večji zahtevek.

Na seji je prevladovalo prepričanje, da bodo za drugo leto potrebna večja sredstva, ker bo treba dokončno materialni položaj kulture ukladati z materialnim položajem šolstva in če bomo hoteli organizirati strokovne centre in postaviti lastno analitično službo, kar v letošnjem letu, kljub težnjam ni bilo uresničeno.

Ob vprašanju, od kod dobiti sredstva, so nakazali tri možnosti. Prvič, da postavijo pred skupščino občine za-

htevek za sredstva, kakršna so realno potrebna za uspešno delo kulturne skupnosti. Drugič, Poizkušali bodo polskati notranje rezerve v sami organizaciji. Združili in s tem vsaj delno zmanjšali bi izdatke za administrativne službe. Treba bo tudi resno razmišljati v zdražitvi posameznih kulturnih institucij (npr. Gorenjski muzej in Zavod za spomeniško varstvo). Tretjič, Program razvoja kulture v občini Kranj zahteva, da bi morala kulturna skupnost doseči take odnose z republikanskim skladom za pospeševanje kulture, da bi se večji del sredstev, ki se zbira v tem skladu iz občinskih dohodkov, vračal v občino, in sicer tistim dejavnostim, ki jih komuna potrebuje, pa jih sama ne more financirati.

TISKARSTVO NA GORENJSKEM

(Nadaljevanje)

Vprašanje, kako sta si mogla nepremožna Peter Veit in Alojz Sitar omisliti razmera kar dovolj veliko tiskarnico, si razrešimo, ko zveemo za pojasnilo.

S pomočjo velike tvrdke z barvili in lužili »Chromos« iz Samobora pri Zagrebu sta si Veit in Sitar postavila moderno, čeprav malo tiskarnico. Dva velika tiskalna stroja pa velik izbor popolnoma novega črkovnega gradiva — vse to je tiskarnici zadostovalo, da si je pridobila lep sloves. Pa čeprav so vse tja do 1938 stavili vse ročno — tudi periodiko in knjige. V tiskarni, ki se je uradno imenovala »Tiskarna Veit in drugi«, so bili zaposleni štirje ročni stavci, seveda poleg strojnika, vlagalk in knjigoveza.

Veitova tiskarna je tiskala knjige zahtevne bibliografske Akademске založbe (lastnik Silvester Škerl), dijaški mesečnik Mentor, ilustrirani mesečnik Rejee malih živali, revijo Naša pot, Hramove zapiske in druge periodične liste. V letih pred izbruhom druge svetovne vojne so v Veitovi tiskarni tiskali grafično zelo zahtevno glasilo slovenskih likovnikov »Umetnost«. Te revija, ki je bila nekako spričevalo strokovnosti male tiskarnice na podeželju, se je odlikovala ne le po izjemno jasnih in čistih reprodukcijah umetninah, pač pa tudi po zelo okusnem tisku in zglednem metiranju (zrcalu).

Tudi Veitova tiskarna se je v času NOB dobro izkazala: partizanske tiskarne so dobivale z Vira poleg papirja in črkovnega gradiva tudi — stavec! V januarju l. 1944 je Veit poslal na teren celo večji tiskalni stroj (avtomat).

TISKARNA V GROBLJAH

Okolica Domžal — vse tako kaže — je bila v času med obema vojnama prav posebno rodovitna za rast novih tiskarnic. Resda malih — a vendarle!

Tako je s l. novembrom 1929 pričela z delom tudi Misijonska tiskarna v Grobljah pri Domžalah. Omislili so si jo ljubljanski lazaristi za svoje potrebe — t. j. za tisk nabožne misijonske literature.

Kot osnova tiskarniškega obrata so lazaristom rabili stroji iz nekdanje Krmptičeve tiskarne na Viru pri Domžalah. Dokupili so nov stavni stroj, sčasoma pa so tudi stare, že odslužene Krmptičeve stroje nadomestili z

modernejšimi avtomati. Smemo reči, da so podjetni lastniki svoj obrat temeljito posodobili in dosegli maksimalno izkoriščenost strojev — visoke naklade njihovega misijonskega tiska so to naravnost zahtevale.

Tudi črkovno gradivo je bilo v misijonski tiskarni ustrezno sodobnim zahtevam. Nabavili so tudi stereotipijo.

(Strokovno poučeni bralci naj ne zamerijo, če drugim bralcem prav po šolsko razložim, kaj je stereotipija. — To je izdelovanje stereotipov, kar pomenja ohranjanje tiskarskega stavka z otiskovanjem v karton. To pa je že matrica, ki rabi za ulivanje odlitkov — stereotipov, s katerimi tiskamo manj zahtevne tiskovine kot so časniki, časopisi, množična literatura, skratka vse, kar se tiska na rotacijskih strojih.)

Misijonska tiskarna v Grobljah je bila opremljena tudi s strojno opremljeno knjigoveznicco. — Za strokovno ambicioznost te male tiskarnice je bilo značilno, da si je med drugim nabavila tudi nov stavni stroj »Inter-type« — tedaj naj sodobnejši na vsem slovenskem ozemlju!

K sreči so se ohranili tudi splošni podatki o opremljenosti tiskarne v Grobljah: stare Krmptičeve tiskalne stroje so nadomestili najmodernejši avtomati heidelberger. Brzotiskalni stroji so bili opremljeni z avtomatičnimi vlagalci. — Knjigoveznica je imela rezalni stroj, zgibalnik in dva šivalna stroja!

Tiskarno v Grobljah je vodil misijonar Godina, tiskarski faktor pa je bil Janko Strnad, ki se ga spominjamo še kot sodelavca iz kranjskih tiskarn.

Misijonska tiskarna v Grobljah je tiskala: Katoliški misijoni, Naš list, Tuji svet, Kres, Vigred, Lučka z neba, Ljudski oder, Mi mladi borci, Slovenski delavec in še druge časopise. Zaposlenih je imela grobeljska tiskarna kar 40 delavcev. Ker pa so bili med delavci tudi številni redovniki — lazaristi, je bila režija proizvodnje znatno nižja kot pri drugih tiskarnah. Zato je bila Misijonska tiskarna v Grobljah močno konkurenčna.

V času druge svetovne vojne je okupator to tiskarno zasegel, stroje in črkovno gradivo pa odpeljal delno v Celovec, delno v Kranj.

(Dalje prihodnjtje)

Črtomir Zorec

Andrej Novak.
Komu Palestina?
Križa
na Srednjem vzhodu

PRIČEVANJA

**KOMU
KOMU
PALESTINA?**
mladinska knjiga

**OSVETLITEV RAZMER NA
SREDNJEM VZHODU**

Zanimivo knjigo dobite v vseh knjigarnah. Cena: 5 din.

**PREŠERNOVO GLEDALIŠČE
KRANJ**

Vas vltudno vabi k vpisu

ABONMAJA ZA SEZONO 1970-71

REPERTOAR 1970-71

SNG — Drama Ljubljana

Peter Ustinov Thornton Wilder
POSLEDNJI ZAGON SNOVALKA ZAKONSKIH
ZVEZ

Mestno gledališče Ljubljana

Andrej Hieng Eugene Labiche, Žarko
OSVAJALEC (Baltasar) Petan, Ervin Fritz
GOSPOD EVSTAHIJ IZ
SISKE

SLG — Celje

A. Strindberg
GOSPODIČNA JULIJA

Prešernovo gledališče Kranj

M. Frisch A. Leskovec
ANDORA DVA BREGOVA
S. Mrožek
POLICAJI

Letos razpisujemo naslednje abonmaje:

RED PREMIERSKI — premakljiv
RED KOLEKTIVI — četrtek
RED KOLEKTIVI — petek
RED DIJASKI I. — četrtek popoldne
RED DIJASKI II. — petek popoldne

Cene abonmajev za sezono 1970/71

Vrsta	Redni abonma	
	8 predstav	Dijaški abonma 8 predstav
I.—V.	80,00	40,00
VI.—IX.	65,00	30,00
X.—XII.	55,00	25,00
I.—II. balkon	65,00	30,00
III.—IV. balkon	50,00	20,00

Vpisovanje abonentov za sezono 1970/71

od 5. do 17. oktobra 1970 vsak dan razen sobote in nedelje v pisarni gledališča, Titov trg 6, drugo nadstropje soba št. 55, od 9. do 12. ure in od 14. do 16. ure.

Pri sestavi repertoarja smo se hoteli približati čim širšemu krogu obiskovalcem in njihovim željam, zato smo izbrali iz repertoarja slovenskih gledališč dramska dela tujih in domačih avtorjev sedanje in polpretekle dobe. Zato želimo prikazati najrazličnejša dela. Repertoar obsega tri drame, dve komediji, po eno farso in tragikomedijo ter satirično komedijo — musical.

Vse, ki ste že doslej obiskali naše gledališče, prosimo, da ostanete tudi v bodoče naši obiskovalci. Posebej pa vabimo k vpisu abonmaja nove abonente iz delovnih kolektivov in šol ter sploh vse ljubitelje gledališke umetnosti.

Prešernovo gledališče bo proslavilo 25-letnico svoje ga obstoja v popolnoma prenovljenih prostorih za publiko. Poleg dvorane, ki je bila renovirana lansko leto, smo letos preuredili vežo z garderobami in kladinico z bifejem.

Kolektiv Prešernovega gledališča

III. mednarodni bridge turnir

V soboto in nedeljo je bil v festivalni dvorani na Bledu pod pokroviteljstvom Bridge zveze Jugoslavije III. mednarodni bridge turnir. Te miselne igre s kartami se je udeležilo okrog 500 tekmovalcev. Letos je prireditelj povečal število in vrednost nagrad. Bilo je namreč 20 nagrad, prva pa je znašala 500 dolarjev. — Že 30. septembra pa se je v festivalni dvorani začelo državno moštveno prvenstvo v bridgeu in pokalno državno prvenstvo juniorjev. 1. in 2. oktobra je bil potem v hotelu Toplice pokalni bridge turnir državnih reprezentanc, v Golf hotelu pa pokalni bridge turnir medmestnih reprezentanc.

9

*Da Pri gamsu bolje je,
kot pa riniti v goré,
se Črnih odloči,
ko nekaj vase stoji.*

Mihec je bil v škripcih. Kot vodja izleta bi moral on odločiti. Denar je imel, to ni bila težava, žejni pa so bili, to je bilo pa že huje. Samo da se ne bi preveč zavleklo, je bil že skoraj odločen, da gredo v krčmo.

»Jaz ne grem,« se je uprl Črnih. Škoda se mu je zdelo, da bi denar že sedaj zapravil. »Če bi le malo...« je vztrajal Žolna.

»Le pol kozarčka,« se je vdal tudi Mihec. »Vidva lahko, toda jaz ne grem. Potem ne bomo prišli nikamor v hribe,« Črnih ni odnehal.

»Ne bo nas več zamudilo kot pet minut,« ja zagovarjal Žolna žejo.

»Vidva gresta lahko,« je vztrajal Črnih pri svojem. »Jaz ne grem.«

»Končno, tovariši, moramo pustiti mišljenju svobodo,« je dejal Mihec in sklenili so, da gresta pesnik in krojač sama v gostilno. Črnih bo medtem pogledal po vasi. Če ju čez četrto ure ne bo za njim, se bodo dobili ob dvanajstih v Stahovici v gostilni Pri gamsu.

»Psov kot kaže ni,« je ugotavljal črni mož zase. Sicer pa kaj posebnega tudi ni pričakoval. V ljudi ni siilil, ker so dopoldne pri delu.

Nekaj časa je Črnih čakal prijatelja, ker pa ju ni in ni bilo na spregled, jo je sam ubral proti gostilni Pri gamsu.

Mihec in Žolna sta stopila v gostilno Pri Katreci. Posebno prvi je takoj opazil zelo lepo krčmarico, ki ni mogla šteti več kot dvajset. Mihec je celo deloma pozabil na Tinco. Občudujoče je rekel:

»Tovariši, tale je pa lepa.«

»Eh, babe so babe,« se ni zmenil Žolna, ker je več misli posvečal kapljici. Mihec se je tudi hitro zavedel:

»Ampak..., ampak... čez Tinco je seveda ni.«

Črnih, Mihec pa še Žolna

Krojač je naročil za oba pijačo, spotoma pa je svojemu tovarišu razložil to in ono iz pisane sveta.

Medtem je Črnih koračil proti Stahovici. Pot mu ni delala preglavic, ker je bila suha, pa tudi daleč ni bilo.

»Ampak, kako bomo vedel, kje je Pri gamsu,« ga je glasno skrbelo. Vseh skrbi pa je bilo konec, ko je zagledal ob cesti hišo, na kateri je visela nagačena gamsja glava, nad njo pa je še nekaj pisalo. Prebrati ni znal, a se mu je zdelo, da piše GOSTILNA — »Saj ta učenost ni tako težka,« je premišljeval.

Vstopil je v krčmo. Gostilničar se je nenavadnega gosta pošteno prestrašil. Če je še take notranjosti, kot je zunanosti, potlej ne bo prijazen gost.

»Deci hudega,« je naročil Črnih.

Gostilničar se je zmedel:

»Ka-a-aj ste re-rekli, gospod. Hudega?«

»No, tistega žga-žga... ali kako se že pravi,« mu je pomagal črni mož. Krčmar je hitro prinesel deci žganja. Malo se je bal, če je pogodil pravo pijačo. Ker je videl, da se je Črnihov obraz zadovoljno zategnil, se je oddahnil. Postal je pogumnejši. Po svoji stari navadi, če je imel malo gostov, je vzel stol in se usedel poleg gosta. Rad je popraščal to in ono in tako marsikaj zanimivega izvedel o ljudeh. Sto ljudi, sto zgodb — je vedno pravil.

»Ste od daleč gospod?« je vprašal. Videl je, da je pred njim nenavaden človek, zato je hotel čimveč zvedeti o njem. Posebno ga je zanimalo, zakaj ima tako dolgo brado, saj kaj takega še ni videl.

»S Potoka sem,« je mirno zabundal Črnih.

»O, vem, kje je, vem,« je hitel krčmar. Ugotovil je, da nenavaden gost ni nevaren.

Črni mož mu je potem razložil še vse o sebi in svojih prijateljih, o načrtu. Sploh se je kar razgovoril, kar ni bilo običajno zanj. Ker ni hotel več piti, je mislil plačati. Rad bi pogledal po vasi še za psi in mački. Gostilničar je videl v Črnihovi roki precej denarja, zato je sklenil, da ga ne bo hitro izpustil. Mora ga izkoristiti do konca.

»Boste že nazadnje,« je rekel Črnihu.

»Mislite iti.«

»Ah, kaj bi že hodili. Saj imate še čas.«

»Malo moram pogledati še po vasi. Ko bo poldan, se bom vrnil.«

»Nikamor se vam še ne mudi. Sedite še malo, da pokramljamo in bo čas hitreje minil,« je brenkal gostilničar na svoje strune. Črnihu se je pretirana prijaznost sitna zdelala in je ostal. Povedal pa je, zakaj bi rad odšel.

»Kar ostanite. Ljudi tako in tako ni doma.«

Gostilničar se je spomnil sosedovega cuc-ka, ki vedno laja nad gosti. Tistega bo ujel in mu ga dal. Razložil je gostu, da mu bo sam preskrbel psa.

»Če je pa tako, pa prinesi še enkrat, kar za oba!«

Gostilničar je videl, da je zdaj Črnih njegov. Dobro je poznal goste in znal je ravnati z njimi, da jih je obdržal čimdlje.

»Po kaj pa greste na Veliko planino, če smem vprašati,« je dalje vrtal.

»Hm, ne vem. Malo bomo popili in pogledali, kako je gori. Jaz bom za psi pogledal nazaj grede, eden izmed prijateljev bo nabral rože, drugi pa je pesnik.«

Gostilničar je stol primaknil še za ped bliže in govoril skoraj šepetaje:

»Nekaj vam bom prijateljsko svetoval. Na Veliki planini nimajo veliko pijače; kar pa imajo, je drago. Zganja pa sploh nimajo. Poleg tega je treba dolgo hoditi in... ne vem, če ste že slišali za Pasje pečine ali

peči, kot jim pravijo. Tam je pot zelo ozka. Velik človek sploh ne more čez. Navzdol doli sami prepadi, navzgor pa živa skala. Če se vam vrtil v glavi, prijatelj, je bolje, da ne greste, ker nazaj ne boste prišli... Manjšim in lažjim je lahko, pa še ti ne pridejo vsi čez... Bolje je, da tukaj popijete kozarček več. Ravno toliko boste imeli od izleta.«

Črnihu je resno zaskrbelo, kako bo šel čez Pasje peči. Kaj, ko bi storil, kot mu svetuje gostilničar? Se malo ni pomislil, da ima svet drugačen namen.

»Ne vem kako... Na Veliki planini še nisem bil... Enkrat bi rad videl tisto,« je kolebal.

»Ah, saj ni nič. Isto je kot tu, le človek se mora truditi, da pride gor. Saj veste, kako pravi staro reklo: Gora ni nora, tisti je nor, ki gre gor. He-he-he... No, storite, kot hočete, vendar vam jaz ne bi priporočil... Pasje peči.«

»Vi že veste,« je zabundal Črnih in dal gostilničarju prav. Kaj bi hodil ure in ure, nazadnje pa ostal še brez »hudega,« »Prinosite, no še enkrat!«

»Ljudje so sploh neumni,« je dalje govoril krčmar, »v planine gredo, da pogledajo v dolino. Ali ne bi bili pametnejši, da bi že kar doli pogledali, kakšna je.«

Črnihu se je dobro zdelo, da se je odločil, kot mu je gostilničar svetoval. Saj se res ne splača, je ugotovil. Skrbelo ga je le, kaj bosta rekla prijatelja. Razdora ne bi hotel delati.

Do poldneva je zvrnil še nekaj polnih kozarcev. Porabil je skoraj ves denar. V velikem številu polnih kozarcev je utopil tudi trdno prijateljstvo.

Uro in pol čez dvanajsto sta tudi že rahlo okrogla prihitela v gostilno Pri gamsu Mihec in Žolna.

»Tovariši, gremo takoj naprej, da bomo do večera na Planini.«

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

137

Ja, samo tak odsev je še v njegovi duši mama ljubezen, Mrzla je. Hladna skala, ki je zarja ne more več ogreti.

Tudi zaradi tega bi Slavko rad šel v Ljubljano. Bolj daleč je od Idrije. Tam bi se lahko ravnal po besedah profesorja Andreja in zaživel po svoje.

To bi moral zadnjič ob srečanju profesorju povedati. Profesor Andrej bi ga prav gotovo razumel in mu odpustil, ker bi rad zapustil domačo deželo in odšel v Ljubljano.

Tudi tam bi ne pozabil nanjo. Lahko bi zanj celotno storil več kakor tu.

Tako bi moral reči profesorju in profesor bi mu verjel ter mu morda na nekakšen način celo pomagal, da bi šel tja.

»Zamudil sem priložnost,« obžaluje, obenem pa si dopoveduje, da bi lahko obiskal profesorja Andreja v Trčmunu, kjer se bo profesor mudil do konca poletja kot gost monsignorja Trinka.

Iz takih misli ga vrže glas.

»Saj sem pri Uršičevih, ne?«

Slavko napenja oči v temo, da bi spoznal moškega, ki je stopil predenj, kakor da bi pogledal iz tal.

»Mogoče pa nisem prišel prav?« postaja neznanec negotov in se skuša otrestiti negotovosti.

»Saj se pišeš Uršič?«

»Ne, Federle se pišem,« odgovarja Slavko, zbežan zaradi presenečenja.

»Federle? Federle, hm? Federle? To ime? Hm, to ime?« razgablja moški in s čudno začudenostjo ponavlja: »Federle? Federle? Ja, to je bilo v Rusiji. Ja, politruk Konstantin... Ja, se

veda... Toda tista... tista Federlova je bila nekje v Nemčiji. Ja, na Bavarskem.«

»V Nemčiji? Na Bavarskem?« gleda Slavko neznanca, potem pa pravi: »Ja, to je bila moja mama. Tri leta sva bila na Bavarskem.«

»Toda to je vendar nemogoče. Ne, ne more biti,« mrmra neznanec odsotno.

»Je, je! Iščete mamo?« vprašuje Slavko.

»Ne. Uršičeve bi rad. Uršičevega Jakoba.«

»No, ja! Saj sem tudi jaz Uršičev, čeprav se pišem Federle. Uršičev Jakob je moj stric.«

»Stric?« se neznanec nenadoma vzradosti. »Rekel sem, da nisem zašel. Ta hiša mi je vendar ostala za vse čase v spominu.«

Slavko ga ne razume.

»Gledaš me, kaj? Pa bi malodane rekel, da si me že videl, če se ne motim. Si bil kdaj v Ljubljani?«

»Bil. Z mamo in teto Marijo! Strica Jakoba smo šli obiskat! Ja, ja, seveda! Tam sem vas videl. Tam za žicami...«

»Ja, res je!« prekine neznanec nenadno Slavkovo živahnost, a je ne more ustaviti.

»Vj ste Kosirnik! Stric Jakob velikokrat pripoveduje o vas. Skupaj sta pobegnila k Rusom in skupaj sta s konec vojne znašla v tistih barakah nad Ljubljano?«

»Ja, in skupaj sva potem ušla, a sva imela smolo. Tu, prav tu so naju zgrabili avstrijski žandarji.«

»Vem, veliko hudega sta prestala. Obsodili so vaju na smrt, a sta imela srečo. Cesar vaju je pomilostil, a stric Jakob mu je vseeno v Coudropu pokazal figo... O, veseli vas bo. Stric Jakob! Stric Jakob!«

»Ne tako glasno,« ga prosi medvojni stričev prijatelj. »Ne tako glasno! Je stric doma?«

Slavko ne razume, zakaj se Kosirnik tako plaho ozira okrog sebe, dokler se na pragu ne pojavi stric Jakob.

»Jakob?« vprašuje Kosirnik, ker se je mrak že zgostil v večer.

»Kaj bi radi?« Jakob ne prepozna medvojnega prijatelja.

»Nisem se veliko spremenil? Me ne poznaš več?«

»Hm?« menca zbežano Jakob, dokler mu v spominu ne zazveni glas, ki ga pozna. »Ti? Kosirnik? Za božjo voljo, ti? Seveda, ti si!«

»Kosirnik. Junak Kosirnik,« pritrjuje Slavko, ki pozna stričeve pripovedi o Kosirniku od začetka do kraja in ki je priča srečanju dveh starih prijateljev, ki se objemata in poljubljata. To poljubljanje se Slavku zdi čudno in nenaravno. Ne ve, da se tako ob srečanjih poljubljajo v Rusiji.

»Kdo bi si mislil? Odkod te je prineslo?« vprašuje stric Jakob hrupno.

»Tiše! Tiše! Nimam vizuma. Prišel sem kakor kak tihotapec.«

Kakor tihotapec? ga Jakob ne razume in namršči čelo, kakor da bo tako lažje uganil, kaj je starega prijatelja prineslo.

»Vse boš zvedel. S posebnim namenom sem prišel. Samo v hišo me spusti. Ne bi rad, da bi me izpred te hiše že drugič odgnali žandarji.«

»Le vstopi! Le vstopi! Na razpolago sem ti, kar bo v moji moči.«

»Kakor tihotapec? S posebnim namenom?« razmišlja tudi Slavko in ugiba, kakšen naj bi bil Kosirnikov namen. »Z one strani je prišel?« sklepa in še enkrat preleti v misli vse stričeve pripovedi o Kosirniku. Avstrijecem je pobegnil. Dvakrat pobegnil! Ali pa celo trikrat? In junak je! Junak! To stric Jakob nenehno poudarja. Torej je prišel sem, če je prišel po tihotapsko, v imenu nove svobodne države v nesvobodni del domovine. »Trebalo bi paziti, da ga karabinjerji ne odkrijejo,« je Slavko takoj voljan, da bo stražil in pazil, da bi se morebitna karabinjerska patrola ne približala hiši.

Da je Kosirnik komunist kakor mama, Slavko pozablja, ker o tem stric ni govoril.

Zato Slavko opreza in prisluškuje v večer, ki je vedno tišji. Slušati je samo oddaljeno skovikanje sove in šum Nadiže pod črnimi gozdovi Matajurja. Tudi potem, ko ga pokliče mama, bi rad ostal zunaj.

»Stražil bom, da nas ne presenetijo karabinjerji,« bi rad še ostal zunaj.

»Ne bo jih, Le kaj naj bi hodili k nam?«

»A če pridejo? In najdejo Kosirnika?«

Nekaj spominov na Koroško

Ob 50-letnici plebiscita napisal ANDREJ TISLER

Prostor v rubriki Gorenjski kraji in ljudje bomo ta teden odstopili spominom tržiškega strokovnega učitelja za čevljarstvo v pokoju Andreja Tislerja na Koroško, posebno na usodni plebiscit dne 10. oktobra 1920, od katerega bo poteklo ta teden (v soboto) že 50 let. Prihodnji teden bomo spet nadaljevali z zapisi Ivana Sivca »Na kmetiji od jutra do večera«. Andrej Tisler je v spremnem pismu k tem spominom, ki nam jih je pred nedavnim poslal, napisal: »Vljudno vas prosim, da po možnosti še pred 10. oktobrom objavite priložni članek ob 50-letnici koroškega plebiscita. Da bom to napisal, sem povedal na zadnji seji naše občinske zveze koroških borcev — prostovoljcev; odbor zveze se je s tem strinjal. Upam, da v članku ni nobene žalitve ali kaljenja dobrih odnosov z Avstrijo. Hvala in tovariški pozdrav...«

Moje zanimanje za Koroško sega že v leto 1910. Kot šolar 4. razreda tržiške osnovne šole sem med drugimi izletniki stal ob vojvodskega prestolu pri Gospe Sveti in poslušal govor našega vodje o ustoličevanju koroških vojvod pred davnimi stoletji.

Na fronti pri Pijavi sem imel pozneje priložnost čitati slovenski tednik »Mira«, ki je tedaj izhajal v Celovcu. Tako sem si pridobil vsaj nekaj pojma o koroških Slovcih. In zato sem šele jeseni leta 1919 stekel vojaško uniformo!

Po časopisju sem potem zasledoval dogodke na Koroškem, zlasti še, ko je v letu 1920 nastopila plebiscitna doba. V ta namen je bilo več dobro obiskanih shodov; z nemške strani so kar deževali lepe obljube Slovcem. Na Brezjah sem se udeležil manifestacijskega shoda, kjer je Slovcem navdušeno govoril njihov rojak, župnik iz Zrelca dr. J. Arnejc, ki je v času koroških bojov komaj ušel smrti. Obljube Slovcem so v marsičem celo presegle 7. člen državne pogodbe iz leta 1955; te obljube pa še do danes niso docela izpolnjene.

Plebiscitno ozemlje je bilo razdeljeno v večji del, to je cono A, in manjši del, cono B. Za cono A je bilo določeno glasovanje za nedeljo, 10. oktobra leta 1920. Če bi v coni A zmagali Slovenci, bi bilo glasovanje v coni B pozneje.

Tako sokolska kot orlovska zveza v Ljubljani sta želeli, da bi šli člani obeh telovadnih organizacij v dnevi plebiscita na Koroško, seveda v civilu in brez orožja, pomagat domačemu orožništvu oz. stražiti slovenske domove, da ne bi sumljivi ljudje, ki so začeli prihajati iz cone B v cono A, terorizirali na dan glasovanja slovenskega prebivalstva. Iz Trziča se nas je precej odzvalo. Sokoli so šli v Borovlje, orli pa v Sentilj ob Dravi. V noči od 9. na 10. oktober smo zajeli skupino takih ljudi, oboroženih z boksarji; pripri smo jih in jih dopoldne odgnali čez demarkacijsko črto brez vsakega incidenta.

Plebiscit je bil za nas izgubljen. Za Avstrijo je glasovalo 22.025 volivcev, za Slovenijo pa le 15.279 volivcev. Vzrokov za tak rezultat na tem mestu ne morem naštevati. Koroško ljudstvo ni bilo za plebiscit, ki ga je Wilsonu predlagala ameriška oz. Milesova komisija, niti ne do-

volj pripravljeno niti ne zrel. Temu so razen neugodne demarkacijske črte med conama A in B botrovale tudi gospodarsko-politične sile. Kljub temu pa je bila za Slovenijo pri štetju večina glasov na ozemlju južno od Drave (izpoved Lojzeta Umeta).

Za zmagovalko, nemško Avstrijo, pa je s tem napočil čas »izpolnjevanja« Slovcem pred plebiscitom danih obljub. Prvo, kar nas še danes zbode v oči, ko prestopimo državno mejo, so dvojezični napis na naselja, ki bi morali biti, pa jih ni. Ali na primer napis »Deutsche Grenze« na Ljubelju (Glej Delo, št. 244 z dne 8. septembra 1970, Pisma bralcev!). In še bi lahko naštevali, toda povrnimo se dalje k mojim spominom.

Bilo je v letu 1932. Takrat sem obiskoval čevljarstvo strokovno šolo na Dunaju. Sedel sem neke sobote po pouku v bližnjem parku in braj Slovence. Po parku je hodil mlad gospodič v fraku, pokrit s polcilindrom. V roki je imel nabiralno puščico, s katero je šel od klopi do klopi. Prišel je tudi do mene, se odkril, priklonil in rekel: »Bitte um eine kleine Spende für unsere Grenzdeutschen.« Čeprav sem takoj spoznal, za kaj gre, sem ga

vseeno naivno vprašal, čemu in za koga nabira prispevek. Pa mi je začel razlagati, da so Nemci ob jugoslovanski meji na Koroškem in Stajerskem ogroženi od Slovencev, da potrebujejo svoje, to je nemške šole ter druge kulturne in gospodarske ustanove. Dovolj mi je bilo. Rekel sem mu, da je res ravno nasprotno, kot trdi on. Da sem doma ob meji in da poznam razmere, v katerih žive naši Slovenci kot manjšina in da mu zato ne dam nobenega prispevka. Rekel mi je samo še »Danke!« in odšel iz parka.

(Nadaljevanje in konec v soboto, 10. oktobra, na dan 50-letnice plebiscita)

Gorenjski kraji in ljudje

Seminar v Crikvenici

Občinski sindikalni svet na Jesenicah je sklenil nagraditi predsednike in tajnike osnovnih sindikalnih organizacij z dvodnevним izletom v Crikvenico. Združili naj bi prijetno s koristnim, zato bodo v tem obmorskem mestu pripravili seminar o pripravah in izvedbi občinskih zborov, ki bodo predvidoma do konca letošnjega leta. Izlet in seminar bo 10. in 11. oktobra.

Rojstna hiša F. S. Finžgarja urejena

Akcija za ureditev rojstne hiše pisatelja F. S. Finžgarja se bliža koncu. Zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice je pred leti ustanovila poseben odbor za urejanje pisateljeve hiše. Organizirali so akcijo zbiranja denarja podjetjih, solah in pri posameznikih. Precej denarja pa je dala tudi jeseniška občina. Predvidevajo, da bodo rojstno hišo pisatelja Finžgarja v Doslovičah odprli za obiskovalce že ta mesec.

Cesta čez Jelovico

Največ voznikov se je letos prepeľalo po cesti, ki pelje čez Jelovico iz Bohinjske Bistrice v Selško dolino in obratno. Ob nedeljah je vozil tudi avtobus turistice iz Ljubljane. Nekaj manj prometa je bilo na cesti, ki pelje čez Petrovo brdo v Baško grapo. Nabiralci gob, jagod in zdravilnih zelišč pa so se največ posluževali ceste po vrhu Jelovice, ki je tudi najbolj oskrbovana, saj zanjo skrbe delavci gozdnega gospodarstva Bled.

Stanovanjske hiše na žirovniškem področju

Po zazidalnem načrtu so na žirovniškem področju tudi parcele za graditev zasebnih individualnih hišic. Te naj bi gradili pod Rebrjo in ob Glenci v Breznici. Tu je že do sedaj zrastle pravo naselje stanovanjskih hišic.

Ureditev križišča v Lescah

Cestno podjetje Kranj ima v načrtu ureditev odcepa ceste pri Lescah za smer Jesenice in Bled. Ureditev je nujno potrebna, saj je bilo zaradi neurejenega križišča tu že več nesreč. Za predvideno graditev so opravili že vse meritve.

Pevci iz Železarne v Crikvenici

Jeklar, pevski zbor železarjev z Jesenic, je bil tudi letos nagradjen z dvodnevним izletom v Crikvenico. Odpotovali so v petek popoldan in še isti dan zvečer so privedli krajši koncert v počitniškem domu Železarne. Po prijetnem oddihu so v soboto zvečer gostovali v hotelu Danica na Kačjaku pri Crikvenici. Kakor v Crikvenici tako so jih tudi na Kačjaku poslušalci zelo tople sprejeli.

Z avionom v Rim

Osnovna organizacija železarskega izobraževalnega centra na Jesenicah bo organizirala za svoje člane in njihove družine 10. in 11. oktobra dvodnevni izlet z avionom v Rim. Ogledali si bodo znamenitosti tega večnega mesta. Čeprav mora vsak udeleženec kriti polovico stroškov sam, je za izlet veliko zanimanje.

Lovska koč v Raju

Člani lovske družine Dovje Mojstrana imajo svojo koč na Brvoju ali kot sami pravijo v Raju. S prostovoljnim delom so jo dogradili leta 1962. Z Dovjega je do koč približno dve uri hoda. Pot vodi ob tesni Mlince, nato čez samotni Erjavčev rovt in strm hrib Krašno. V koč imajo vso opremo za kuho in štiri postelje. Vodo dobe pri bližnjem studencu, za razsvetljavo pa uporabljajo plinske svetilke. Kočo uporabljajo lovci predvsem v času lova na divje peteline.

Bodeški most

Pred kratkim so začeli pri Bodeščah z gradnjo novega betonskega mostu čez Savo Bohinjko. Starega je narasla reka spomladi precej poškodevala in bi se utegnil prej ali slej porušiti. Dokončati ga nameravajo še ta mesec, saj je Bodeščanom hudo potreben, posebno še, ker je Sava Bohinjka spomladi odnesla tudi Ribenski most.

UKO in Plamen mentorja kovaškega muzeja v Kropi

Pred kratkim je bilo v Kropi posvetovanje o muzejih v radovljiški občini. Predstavniki družbenih organizacij iz Radovljice in podjetij s tega območja so največ pozornosti posvetili Kovaškemu muzeju v Kropi. Posvetovanja se je udeležil tudi podpredsednik republiškega izvršnega sveta Vinko Hafner.

V uvodnem govoru je direktorica radovljiških muzejev Mariša Avguštin poudarila, da spadajo muzeji radovljiške občine med najmlajše muzejske ustanove pri nas. Njihov namen je predvsem prikazati podobo kulturnozgodovinskega in zgodovinskega razvoja tega območja Gorenjske.

Največji muzej je Muzej talecv v Begunjah, ki ima tudi največ obiskovalcev. Je prav gotovo eden najpretseljivših dokumentov naše preteklosti in presega lokalni pomen.

Čebelarski muzej v Radovljici se je izoblikoval na teritoriju za najstarejšo in najbolj razvito čebelarsko tradicijo v pokrajini, ki je dala enega največjih čebelarskih strokovnjakov prosvetljenške dobe Antona Janšo.

Kovaški muzej v Kropi je vzkil iz korenin najstarejših železarskih območij na Slovenskem, ki je s svojimi izdelki že od srednjega veka dalje predstavljal poseben pojem v okviru gorenjskega kovaštva in prispeval pomemben delež pri oblikovanju gorenjske kulturne pokrajine. Zebjarstvo v Kropi in Kamni gorici z vseni vzporednimi pojavi je našlo odmev tudi v literaturi.

Zanimivo razstavno gradivo prav gotovo še ne predstavlja urejenega muzeja. Muzejski eksponat bi morali biti primerno predstavljani. Šele tedaj bi dobili pravo muzejsko vrednost in s tem tudi pravo muzejsko in turistično funkcijo. Tu pa so radovljiški muzeji ostali na pol poti.

Muzej v Begunjah je bil pred desetimi leti še primerno urejen, danes pa je po svoji vsebini in postavitvi zastarel in nujno potreben preureditve. K sreči pa se ob sodelovanju Muzeja revolucije v Ljubljani že pripravljata načrt za novo ureditev zbirke. Pomoč je obljubil tudi republiški sklad za pospeševanje kulturne dejavnosti. V manj ugodnem položaju pa je čebelarski muzej v Radovljici, kjer se o sodobni muzejski ureditvi ne da govoriti.

Toda, ko ima čebelarski muzej na voljo za svoj razvoj vsaj primerne prostore v izrednem baročnem ambientu radovljiške graščine in celotnega mestnega jedra, se kovaški muzej v Kropi stiska v omejenih prostorih, ki onemogočajo pregledno postavitev eksponatov. Tu bo treba reševati kar dva problema hkrati: prostor in poleg tega tudi samo arhitekturno in naselbinsko okolje Kroke kot celote. Kova-

ški muzej v Kropi je le del bogate kulturne zapuščine, ki jo hranita obe železarski središči Kropa in Kamna gorica. Zato bo treba čimprej oceniti vrednost posameznih stavb in določiti, kaj naj se popravlja in urejuje. Nujno pa bo treba najti poti primerne urbanizacije naselja, saj sodobno življenje zahteva nove objekte, garaže itd. Kovaški muzej je tesno povezan z sodobnim življenjem v Kropi, predvsem pa z dejavnostjo obeh podjetij UKO in Plamena. Podjetji sta zato pripravljena materialno pomagati muzeju, da si uredi primerne prostore in da bi obnovili slovensko peč, ki je menda edina ohranjena topilnica železa pri nas, seveda pod pogojem, da imata pri upravljanju muzeja pravico soodločanja. Izrazil so tudi željo, da bi v okviru kovaškega muzeja uredili tudi kotiček, ki bi prikazoval Kropo med narodnoosvobodilno borbo. L. Bogataj

Peter bo topničar, Ciril pa mornar

Skorajda smo navajeni, da fantje tisti dan, ko grejo na nabor, vriskajo, pejejo, pijejo... Nekoč so fantje na okrašenih zapravljenih in z bistrimi konji pohajkovali od vasi do vasi, od gostilne do gostilne, od dekleta do dekleta in sta bila dan in noč prekratka.

Motorizacija je izpodrinila konje in marsikatero stare običaje. Ko sem pretekli teden fotografiral skupino nabornikov, so me fantje povabili v bližnjo gostilno. Od šestih fantov so štirje naročili brezalkoholno pijačo, le dva sta naročila mali steklenici piva. Vse je zanimalo, kako je pri vojaki. Glede na to, da sem prek dvajset let nosil uniformo, so me radovedno poslušali in spraševali. Naj torej predstavim fante, ki so na sliki:

Alojz Sušnik iz Zage, delavec tovarne Stol, je potrjen k strojnim inženircem. Andrej Urh iz Zupanje njuje pri Stahovici, dijak elektrotehniške šole, zaposlen v tovarni Stol, je potrjen, toda vojaško službo bo odslužil po končanem študiju.

Peter Urh iz Kalša, zidar pri Projektu Kranj, je potrjen k protiletalskem topništju. Marjan Sušnik iz Zage, zidar pri kamniškem podjetju Graditelj, je potrjen k zidarjem.

Rajko Spruk, kmečki fant iz Gozda, bo služil vojsko v planinski pešadiji. Ciril Spruk iz Podstudenca pa bo mornar.

Drugo leto bodo fantje že v vojaških sukňah. Le pogum, saj morate spoznati tudi »uniformirano« stran življenja. J. Vidic

Kamniški fantje na naboru.

V nedeljo, 27. septembra, so bile na Bledu I. kmečke konjske dirke. Tekmovali so z lojtrsko vprego, jahači, izvoščki, kasači posamezno in v dvoje in za najlepše okrašen kmečki voz. Kljub temu, da traktorji in avtomobili vedno bolj izpodrivajo konje, je bilo na Bledu zbranih lepo število močnih in lepih kmečkih konj. Posebno presenečenje je pripravila voznica lojtrske vprege Torkarjeva iz Zasipa pri Bledu, ki je v tej disciplini premagala vse moške tekmovalce. — Foto: K. C.

Janez iz Motnika

Na dvorišču mesarskega podjetja »MESO« Kamnik sem srečal mladega fanta v beli obleki. Po postavi bi fant lahko uvrstil med osmošolce, po obleki pa med slaščičarje. Toda kaj hočemo, ko pa videz čisto vara!

»Za mesarja se učim,« je na moje radovedno vprašanje odgovoril Janez Grabnar iz Motnika. »Imam veselje za mesarski poklic; že leto dni sem se učil pri očetu, zdaj pa

sem v novi kamniški klavnici na izpopolnjevanju.«

»Torej hodiš po očetovih stopinjah. Kje pa je oče mesar?«

»Oče ima privatno mesarstvo v Motniku. Živino kolje v Kamniku, ker so tu potrebni pogoji za zakol.«

»Te je oče nagovoril za ta poklic?«

»Ne, popolnoma sam sem se odločil za mesarja. Osemletko sem končal z dobrim uspehom. Tudi prvo leto šolanja v Živilski šoli Maribor sem končal brez dvojok. Dobro se učim. Zdaj grem že v drugi letnik.«

Janez je še povedal, da ima doma še brata in dve sestri, ki pa so vsi mlajši in je Janez prvi, ki si bo sam rezal kruh.

»Vstajam zjutraj ob štirih, domov pa se vracam pozno popoldne. Od Motnika do Kamnika je 24 km, vozim pa se z avtobusom. Zjutraj z lahkoto vstanem, to mi ne dela težav.«

Janez je povedal, da se še ni odločil, kje bo delal, ko bo izučen. V prostem času rad igra namizni tenis in pomaga staršem. Ko bomo to brali, Janez ne bo sekal in rezal mesa, temveč bo v rokah vrtil knjige drugega letnika.

Jože Vidic

Zanimiva propagandna prireditvev Bled Beogradu

10. oktobra bo v Domu sindikatov v Beogradu zanimiva zabavno-glasbena prireditev z modno revijo gorenjskih podjetij pod naslovom Bled Beogradu. Priredilo jo bo turistično društvo Bled skupaj s tovarno čipk in vezenin in Almiro iz Radovljice. Razen tega pa bodo na prireditvi sodelovala tudi podjetja Sukno Zapuže, Elan Begunje, LIP Bled, Peko Tržič, Šešir Skofja Loka in Alpina Ziri. V zabavnem programu pa bodo nastopili: Godba na pihala Gorje v narodnih nošah, folklorna skupina turističnega društva Bled, Slovenski oktet in zabavni orkester Franca Puharja s pevci. Podjetja bodo na modni reviji prikazala zimsko športno modo, hkrati pa bodo na prireditvi okrog 50 predstavljenih modelov gorenjskih podjetij izžrebali za gledalce v dvorani.

V drugi reklamni akciji pod naslovom Bled Beogradu pa bodo sodelovali blejski hoteli. V zimskem beograjskem TV kvizu bodo hoteli nagradili gledalce s 300 penziji na Bledu. Razen tega pa bodo hoteli namenili za poslušalce beograjske radijske oddaje Večerna revija želja, ki je najbolj poslušana oddaja v Beogradu, 200 penzionov.

Ko smo se pred kratkim o teh propagandnih akcijah pogovarjali s turističnimi delavci na Bledu, so nam povedali, da bi radi Bled posebno v zimskih mesecih čimbolj približali prebivalcem v sosednjih republikah. Tokrat so se odločili za Beograd. Se posebno pa so zadovoljni, da so se v to propagandno akcijo vključile tudi delovne organizacije. Menijo namreč, da je celovita predstavitev lahko tudi uspešna turistična reklama.

Splošno izobraževanje na prvem mestu

Jeseniška delavska univerza že nekaj let uspešno sodeluje z radovljiško univerzo in pri tem dosejata obe ustanovi lepe uspehe

Preden začnemo pisati o letošnjem izobraževalnem programu jeseniške delavske univerze, moramo opozoriti na nekatere njene značilnosti.

Dejavnost vsake delavske univerze je v določenem smislu vezana na velikost občine in njene značilnosti. Ker jeseniška občinska skupnost ni tako majhna, so pred univerzo precej velike naloge, posebno zato, ker so se gorenjske delavske univerze dogovorile, da bo vsaka od njih opravljala posebne naloge. Jeseniška ustanova je obmejna, kar zahteva od nje še dodatna prizadevanja in trud. Da bi bila kos tej nalogi, že nekaj let sodeluje z radovljiško delavsko univerzo. Imajo redne tedenske sestanke in dogovore. Sodelovanje je uspešno tudi zaradi tega, ker sta občiiri približno enako veliki in bi obe skupaj lahko imeli močno delavsko univerzo.

Kakšne so konkretne oblike sodelovanja med jeseniško in radovljiško delavsko univerzo?

Določene oblike izobraževanja razpisuje samo ena delavska univerza. Pri tem ni nikakršne ljubosumnosti. Odnosi so urejeni. Če ne bi bilo tako, bi propadla marsikatera vrsta izobraževanja. Kje bo šolanje, odloča v takem primeru število vpisanih učencev iz posamezne občine, razen tega pa še učni prostori, učiteljski kader in prometne zveze. Tiste oblike izobraževanja, po katerih je v obeh občinah dovolj »povpraševanja«, pa organizirajo tako v eni kot v drugi občini. Primer takšnega sodelovanja so tudi oddelki strokovnih šol komercialne, ekonomske, administrativne, avtomehanične, zidarske ter podobnih smeri, za katere letos na Jesenicah ni toliko prijav, da bi lahko organizirali te oddelke. Takšno izobraževanje je bilo na Jesenicah razvito med 1950. in 1960. letom. Letos bo jeseniška delavska univerza prvič po dolgem času brez teh oddelkov in so zaradi premajhnega zanimanja učence napotili v Radovljico, kjer je za te poklice več zanimanja in bo njihova DU šolanje tudi organizirala.

Glavno delovno področje jeseniške delavske univerze bo splošno izobraževanje. Šolsko leto se je začelo že junija, ko se je v sodelovanju z Zavodom za zaposlovanje iz Kranja začelo poučevanje učencev, ki niso končali sedmega in osmega razreda in to za tiste, ki bi se radi izučili v gradbeništvu in lesni stroki. Ta podjetja bi rada dobila delavce doma. S tem bi se izognila fluktuaciji delovne sile, ki že močno ovira normalen razvoj omenjenih panog. »Poletna« osnovna šola je obenem tudi dober primer sodelovanja gospodarstva z izobraževalnimi ustanovami.

Razen zadnjih razredov osnovne šole bo jeseniška DU organizirala tudi gospodinjske, kuharske, pletiljske in podobne tečaje, za katere je veliko zanimanje v zgornjesavski dolini. V enajstih krajih občine pa bo DU pozimi pripravila poljudna predavanja s področja zdravstva, vzgoje, estetike, turizma, šol za starše, šol za življenje in podobno. Pri tem izobraževanju se namerava delavska univerza lotiti načrtnega dela in vzgoje. Ne moremo pa mimo tečajev, na katerih se bodo trgovski delavci seznanjali s psihologijo potrošnika in tujimi jeziki. Pobudo za takšne tečaje je dala trgovina Rožca, podprle pa so jo kmalu tudi ostale trgovske organizacije v občini. To je vsekakor prvi tovrsten primer na Gorenjskem. Jeseničani računajo na uspeh, saj so posamezna trgovska podjetja prijavila že precej svojih delavcev.

In še beseda o problemu, s katerim se verjetno srečuje samo delavska univerza na Jesenicah. To je nepisnosten. Vedeti moramo, da je v mestu skoraj 3000 tujih delavcev, med katerimi mnogi nimajo osnovne izobrazbe. DU namerava organizirati opismenjevalne tečaje, vendar brez pomoči kadrovske službe Železarne in ostalih podjetij ne bo šlo. V poštev pridejo tudi tisti, ki so se že opismenjevali, vendar so zaradi presledka dobljeno znanje spet izgubili. Pri tem je namreč potrebna vztrajnost in trajnost izobraževanja.

S tem letošnjim programom jeseniške delavske univerze ni izčrpan, saj bodo po potrebi organizirali različne vrste splošnega in strokovnega šolanja. Ustanova želi, da bi bilo več posluha za družbeno izobraževanje, ki v občini po posameznih družbenih organizacijah sicer obstaja, vendar ni enotno. Prav tako želijo, da bi dobili človeka, ki bi bil kos zahtevnim nalogam na tem področju. Najbolj ustrezen bi bil delavec s politološko ali sociološko izobrazbo.

Delavska univerza z Jesenic bo tako kot prejšnja leta sodelovala z ostalimi gorenjskimi univerzami ter republiko zvezo delavskih univerz.

J. Košnjek

Janez Grabnar

Zahvala

Ob prerani in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

Primoža Frantarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, vsem dobrim sosedom, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani. Enako se zahvaljujemo za vso skrb v dolgoletnem zdravljenju dr. Zgajnarju, vsem zdravnikom in strežnemu osebju kirurškega in internega oddelka bolnice Golnik, g. župniku, kolektivoma Živila in IBI Kranj ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Jezersko, 29. septembra 1970

Zalujoči: žena, hčerke, zet, vnuk in drugo sorodstvo

Zahvala

Ob bridki izgubi našega dragega očeta, starega očeta, brata in strica

Janeza Betona

upokojenca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti in darovali vence. Posebno pa se zahvaljujemo g. duhovniku, pevcem DU, Društvu rejcev malih živali, kolektivu Tekstilni center Kranj, družini Novinec in družini Velikovrh.

Kranj, 5. oktobra 1970

Zalujoči: hčerki Anica i možem, Ivanka z možem, vnukinja Damjanca, brat Jože ter drugo sorodstvo

Zahvala

Ob bridki izgubi mojega dragega moža

Franja Pernuša

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi v teh težkih dneh priskočili na pomoč. Posebno se zahvaljujem dr. Zgajnarju za dolgo in požrtvovalno zdravljenje, č. gospodu župniku za obiske in pogrebni obred, bolniški sestri Majdi za vso skrb in nego, vsem sosedom, društvu upokojencev in turističnemu društvu za nesebično pomoč ter predsedniku DU za poslovilne besede. Iskrena hvala vsem darovalcem vencev in cvetja, vsem prijateljem in znancem za iskreno sožalje in spremstvo na zadnji poti.

Preddvor, 5. oktobra 1970

Zalujoča žena Anica

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre in tete

Marije Reje

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter vsem, ki so nam ob težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter jo spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi dr. Rešku in dr. Podnartu, obema g. župnikoma in Tončki Lotrič ter pevskemu zboru iz Železnikov.

Železniki, 3. oktobra 1970

Zalujoči: hčerki Lojzka in Mari, sin Rudi, sinovi Jože, Tone, Filip, Miro in Lojze z družinami, snahi Lojzka in Rozka, sestra Kristina, vnuki in vnukinje ter drugo sorodstvo

Zahvala

Ob smrti našega dragega moža, očeta, brata, starega očeta in strica

Antona Bulovca
upokojenca Železarne Jesenice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, dobrim sosedom za poklonjeno cvetje, vence, za izrečeno sožalje ter pomoč. Prav lepa hvala tudi č. duhovščini in vsem govornikom za lepe govore. Posebna zahvala pevskemu zboru ter gasilskim četam, ki so ga spremile na njegovi zadnji poti. Najlepše se zahvaljujemo dr. Mencingerju za njegovo nesebično pomoč ob vsakem času.

Smokuč, 23. septembra 1970

Zalujoča žena Marija, sinova in hčerke z družinami ter drugo sorodstvo

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma umrla žena, mama, stara mama, sestra in teta

Pepca Marchel roj. Drol

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 7. oktobra, ob 16. uri na pokopališču Otoče.

Otoče, Zaloše, Kranj, 5. oktobra 1970

Zalujoči: mož Henrik, sinova Leon in Henrik z ženama, brata Jože in Karel, vnuki Tone, Eva, Miran in drugo sorodstvo

Za večjo prometno varnost**NAPRAVE ZA DAJANJE ZVOČNIH SIGNALOV**

Motorno vozilo mora imeti najmanj eno napravo za dajanje zvočnih signalov, ki mora dajati enolične zvoke nespremenljive moči. Motorna vozila, ki so namenjena za prvo pomoč, za gasilce, za organe za notranje zadeve ter vozila vojaških prometnih enot in vojaške policije, imajo poleg naprav za dajanje zvočnih signalov še posebno napravo, ki daje signale v tonih različnih višin. Naprava za dajanje zvočnih signalov mora biti na takšnem mestu, da je vozniku dostopna z njegovega sedišča.

NAPRAVA ZA VZVRATNO VOZNO VOZILA

Vsako motorno vozilo, razen motornega kolesa, mora imeti tudi prestavo, ki mu omogoča vzvratno vožnjo. Ta določba pa izjemoma ne velja za motorna vozila na treh kolesih, ki so simetrično razporejena v vzdolžni osi in če njihova največja dovoljena teža ne presega 600 kg.

KONTROLNE IN SIGNALNE NAPRAVE

Motorna vozila morajo imeti vdelane tele kontrolne in signalne naprave:

osebni avtomobili:

merilnik hitrosti s kilometrskim števcem in svetilko, kontrolno modro žarnico za dolge luči, svetlobni ali zvočni signalizator za kontrolo delovanja smernih kazalcev;

avtobusi, razen avtobusov v mestnem prometu:

merilnik hitrosti s kilometrskim števcem in svetilko, če ni vdelan tahograf kontrolno modro žarnico za dolge luči in svetlobni ali zvočni signalizator za kontrolo delovanja smernih kazalcev, tahograf za registriranje hitrosti, časa in prevožene poti. Imeti morajo še kazalec pritiska za pnevmatične ali hidravlične naprave delovne zavore, če je ta naprava ves čas pod pritiskom;

Trgovsko podjetje
Elita

Kranj, Titov trg 7

objavlja prosta delovna mesta:

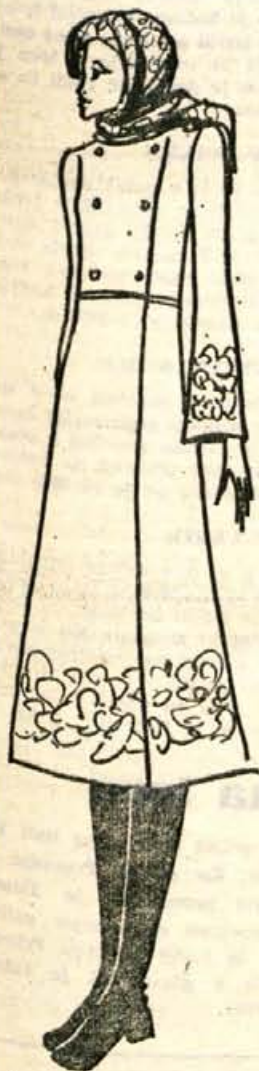
1. prodajalke-ca konfekcijske stroke
2. prodajalke-ca metrskega tekstilnega blaga
3. finančne knjigovodkinje

Pogoji:

1. kvalificirana prodajalka s prakso v konfekciji
  2. kvalificirana prodajalka s prakso v manufakturni stroki
  3. ekonomski tehnik s triletno prakso v finančnem knjigovodstvu
- Prijave z opisom dosedanje zaposlitve sprejema upravni odbor trgovskega podjetja Elita Kranj, Titov trg 7 do zasedbe objavljenih delovnih mest.

MODNA HIŠA

Za jesensko-zimsko sezono 70—71 je Modna hiša v Ljubljani pripravila bogato kolekcijo ekskluzivnih modelov ženskih plaščev in kostimov v aktualnih materialih, barvah in krojih, tako da bo lahko vsaka ženska našla sebi primeren model.

PRODAM

Prodam zimsko JABOLKA. Srakovlje 4, Kranj 4349
Prodam drobni KROMPIR. Breg 6, Križe 4351
Prodam KROMPIR igor za prašiče in SEMENSKEGA. Dolhar Franc, Predoslje 47, Kranj 4427
Prodam 100 kg težkega PRASICA. Praprotna polica 8, Cerklje 4428
Prodam šest tednov stare PRASICKE. Zemlja, Vrba 23, Zirovnica 4429
Prodam VAJALNIK (pajkelj). Praprotna polica 6, Cerklje 4430
Prodam rabljeno STRESNO OPEKO špičak. Velesovo 12, Cerklje 4431
Prodam skoraj novo peč na olje EMO-6 in otroški SEDEŽ za avto. Pirnavar, Sorlijeva 17, Kranj 4432
Prodam 7 mesecev brejo KRAVO. Zg. Bela 22, Predvor 4433
Prodam ZAJCNIK za štiri zajčje družine. Prešeren Rado, Vrba 4434
Prodam JABOLKA voščence po 60 S din na drevesu. Zg. Brnik 1 4435
Prodam drobni KROMPIR. Olshevek 3, Predvor 4436
Prodam italijansko PLINSKO PEC. Kranj, Ulica 31. divizije 1, telefon 22-923 4437
Prodam semenski in jedilni KROMPIR igor ter še razno blago. Strahinj 63, Naklo 4438

Prodam dobro ohranjeno PLINSKO PEC colget-avtomatic 2800 cc. Naslov v oglasnem oddelku 4439
Prodam SPALNICO in DNEVNO SOBO v starem stilu. Mede Roza, Strahinj 66, Naklo. Ogled v soboto in nedeljo do 17. ure 4440

KUPIM

Kupim rabljen KOTEL za kuhanje svinjske krme. Naslov v oglasnem oddelku

MOTORNA VOZILA

Prodam osebni avto AMI 6 in FIAT 750. Ogled v petek in soboto. Pogačnik, Prezrenje 11, p. Podnart

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnina: letna 32 polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Ugodno prodam dobro ohranjen AVTO škoda 1000 MB, letnik 1965, Puštal 84, Skofja Loka 4442
Prodam FIAT 750, letnik 1967. Ogled vsako popoldne. Semrov, Zg. Jezerko 4443
Ugodno prodam nov AMI 8. Ogled vsak dan od 16. ure dalje. Filipič, Lučine, p. Gorenja vas nad Skofjo Loko 4444

Prodam FIAT 850 special. Naslov v oglasnem oddelku 4445

Ugodno prodam VOLKSWAGEN, letnik 1961. Sebenj 21 a, Tržič 4446

Prodam TOMOS-AVTOMAT in PONY expres. Trpin Božo, Moša Pijade 46, telefon 23-000 Kranj 4447

Po ugodni ceni prodam dobro ohranjen FIAT 750, letnik 66. Ogled v popoldan-

RAZPRODAJA CEBROV KMETIJSKO ZIVILSKI KOMBINAT KRANJ bo imel razprodajo novih in delno rabljenih, sicer odlično ohranjenih čebrov, ki bo **V SOBOTO, DNE 10. OKTOBRA OD 13. DO 17. URE PRI PINTARJU FRANCU, SV. DUH ST. 7 PRI SKOFJI LOKI.** Izkoristite ugoden nakup!

skih urah. Valjavčeva 19, Kranj 4448

Prodam NSU 1000, prevoženih 50.000 km. Naslov v oglasnem oddelku 4451

STANOVANJA

Oddam opremljeno SOBO starejši ženski (upokojenki) ali dijakinjama. Naslov v oglasnem oddelku 4449

Brata iščeta SOBO v Kranju ali okolici. Smajlovič, Kokrški breg 1a, Kranj 4450
Iščem SOBO s kuhinjo ali brez v okolici Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 4459

POSESTI

PARCELA V PREDDVORU — dokončan izkop, sortiran material, nova gradbena baraka, kompletna veljavna gradbena dokumentacija — zelo ugodno naprodaj. Informacije na naslov v oglasnem oddelku ali po telefonu Ljubljana 314-392 vsak dan od 13. do 14. ure in od 19. do 20. ure 4400

Prodam GOZD v bližini Komende. Informacije na Visokem št. 11, Senčur 4452

Prodam pol HISE z vrtom. Kišič Ivo, Mandeljčeva 3a, Kranj 4453

ZAPOSLOTIVE

FRIZERSKO POMOČNICO sprejemem takoj. Kolman Viktor, Grajska 16, Bled 4454

FRIZERSKO VAJENKO sprejemem takoj. Kolman Viktor, Grajska 16, Bled 4406
Sprejemem DELAVKO po urah za ročno barvanje in HISNO POMOČNICO začetnico. Hrana in stanovanje v hiši ter plača. Franc Konjeđič st., Delavska cesta 39, Kranj 4410

DIMNIKARSKO PODJETJE KRANJ takoj sprejme v uk VAJENCE z dokončanimi šestimi razredi osnovne šole. Nagrada 500 din.

FRIZERSKO POMOČNICO, dobro moč, takoj sprejemem. Rasim Telkin, frizer, Tržič

FANTA za priučičev ali že priučenega sprejemem. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Zaletel, mizarstvo, Stanežiče 52, Sentvid — Ljubljana 4456

KROJASKO VAJENKO sprejemem takoj, po potrebi tudi z oskrbo. Mali Ivan, Leticence 4, Golnik 4457

Iščem zastopnika za nabiranje naročnikov. Ponudbe oddati pod »najmanj 500 din« 4412

IZGUBLJENO

LETALIŠČE LESCE! Prosim najditelja črne žepne URE, da jo proti dobri nagradi vrne na upravo letališča Lesce 4413

1 leto stare kokoši, 3 mesece stare järke in sveža jajca prodaja vsak torek, sredo in soboto VALILNICA NAKLO.

OSTALO

AMD CERKLJE obvešča, da se prične tečaj za A, B, F kat. v sredo 14. oktobra. Prijavite se v trafiki Cerklje 4458

KINO

Jesenice RADIO

7. oktobra italij. barvni film DEKLE S PISTOLO

8. oktobra amer. barv. CS film TIGRICA

Jesenice PLAVZ

7. oktobra amer. barv. CS film TIGRICA

8.—9. oktobra amer. barvni film CHABASKO

Dovje-Mojstrana

8. oktobra franc. barv. CS film ARIZONA COLT — MASCEVALEC

Kranjska gora

8. oktobra italij. barvni film DEKLE S PISTOLO

Javornik DELAVSKI DOM

7. oktobra ameriški barvni film CHABASKO ob 19. uri

Radovljica

7. oktobra italij. barv. film POT SLAVE ob 18. uri, amer. barv. film NEVARNEJSI OD MOSKIH ob 20. uri

8. oktobra franc. barv. film UMOR V BAZENU ob 20. uri

9. oktobra amer. barv. film IZKRCAVANJE V ANCIJU ob 20. uri

Bled

7. oktobra amer. barv. film HISA NASE MATERE ob 17. in 20. uri

8. oktobra franc. barv. film PRIMI HUDICA ZA REP ob 17. in 20. uri

SENTA, SKLADIŠČE KRANJ, Tavčarjeva 31, tel. 22-053

Odkupuje vse žitarice — zamenjava žitarice za vse vrste moke. Prodaja najkvalitetnejšo moko, krnilno moko, koruzo, pšenico, oves, ječmen, pšenični in koruzni zdrob
Cene so konkurenčne — skladišče je odprto od 5 do 19. ure in ob sobotah

9. oktobra franc. barv. film PRIMI HUDICA ZA REP ob 17. in 20. uri

Skofja Loka SORA

7. oktobra brazil. barvni CS film ANTONIO, KI PRINASA SMRT ob 18. in 20. uri

8. oktobra italij. barv. film BOLJE VDOVA KOT... ob 18. in 20. uri

9. oktobra danski barvni film RDEČI PLASČ ob 18. in 20. uri

Kranj CENTER

7. oktobra angl. barv. film STIRJE KOMANDOSI ob 16. in 18. uri, premiera sov. barv. filma ZAKON ANTARKTIKE ob 20. uri

8. oktobra premiera zah. nem. barv. CS filma WINETOU V DOLINI SMRTI ob 16. in 20. uri, sov. barvni film ZAKON ANTARKTIKE ob 18. uri

9. oktobra zah. nem. barv. CS film WINETOU V DOLINI SMRTI ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

7. oktobra amer. barv. film SEKS IN SAMOSTOJNO DEKLE ob 16., 18. in 20. uri

8. oktobra amer. barv. film PESEM ZLATEGA ZAHODA ob 16., 18. in 20. uri

9. oktobra amer. barv. film QUILIVERJEVO POTOVANJE ob 16. uri, angl. barvni film STIRJE KOMANDOSI ZA NORVESKO ob 18. in 20. uri

Dom KAMNIK

8. oktobra amer. barv. film QUILIVERJEVO POTOVANJE ob 18. uri

9. oktobra amer. barv. CS film KNEZ BOJEVNIK ob 18. in 20. uri

Tržič

9. oktobra amer. barv. film PESEM ZLATEGA ZAHODA ob 18. in 20. uri

Preveč smrti na cestah

Kljub vsemu prizadevanju prometnih organov in vseh ostalih, ki skrbijo za varnost na naših cestah, je v letošnjem letu (do konca avgusta) smrti spet in to še veliko bolj iskala žrtve prav na cestah. Samo v prvih osmih letošnjih mesecih je na Gorenjskih cestah umrlo 44 oseb, medtem ko je bilo lani

v enakem obdobju mrtvih na cestah 25 oseb.

Največ smrtnih žrtev je bilo v nesrečah, ki so se pripetile avgusta. Avgust pomeni ne samo za naš turizem, pač pa tudi — kot vse kaže — za naš promet nekak vrh. Samo v tem mesecu je umrlo v prometnih nesrečah na Gorenjskem 12 ljudi. V avgustu je gostota prometa na naših cestah največja in kot kaže primerjava s preteklimi leti, se prometna avgustovska konic nika nikoli ni omilila. Nasprotno — vozil na naših preobremenjenih cestah, nepriemernih za tak promet, je vsako leto več, več pa je tudi mrtvih. Naši vozniki se — kot kaže — ne znajdejo v tako gostem prometu, prav tako pa ne tudi tuji vozniki, med katerimi je veliko naših v tujini zaposlenih ljudi. Med njimi je precej takih, ki hočejo nadoknaditi izgubljen čas v dolgi koloni pred mejo, zato noga med vožnjo po gorenjski magistrali preveč pritiska na plin. Seveda pa to ni edini vzrok za prometne nezgode. Po podatkih, ki so jih zbrali na UJV Kranj, je bilo med smrtnimi žrtvami na cestah največ pešcev. Lani je v celem letu umrlo v prometnih nezgodah na Gorenjskem 25 pešcev, letos pa v prvih osmih mesecih 18.

Med vzroki, ki botrujejo nesreči pešca na cesti, je prav gotovo na prvem mestu pešceva nepredvidnost sama. Med žrtvami je največ otrok in starejših ljudi, ki so vsak po svoje nepredvidni — starejši se ne znajdejo več v tako gostem prometu, otroci pa so mladostno zaletavi in neučakani. Mogoče sta ti dve starostni skupini tudi med najbolj nediscipliniranimi uporabniki cest, saj se je večina prometnih nesreč, v katerih so umrli pešci, pripetila zunaj prehodov za pešce. Hude nesreče pa so se pripetile tudi na tistih prehodih, ki so sicer označeni, vendar slabo, tako, da jih vozniki ne opazijo, posebno še, če jih na prehod ne opozarja prometni znak.

Med ostalimi smrtnimi žrtvami v prometnih nesrečah so na drugem mestu sopotniki v osebnih avtomobilih (10 v letošnjih osmih mesecih), nato sledijo vozniki osebnih avtomobilov (6), nato kolesarji ter motoristi in mopedisti.

Med vzroki prometnih nesreč s smrtnimi posledicami je na prvem mestu nepredvidno prečkanje ceste. Sledi vinjenost voznika in obnašanje za volanom, ki iz tega sledi.

Sama vinjenost namreč nikoli ne more povzročiti nesreče, pač pa nezanesljiva ali še pogostejše objestna vožnja vinjenega voznika in njegova zmanjšana sposobnost reagiranja v prometnih situacijah. Zaradi tega je v omenjenem obdobju na gorenjskih cestah umrlo 10 ljudi.

Največ prometnih nesreč s smrtnimi posledicami se je pripetilo na območju občine Kranj. Vendar pa bi bilo napačno sklepati, da so kranjske ceste bolj nevarne od drugih gorenjskih, pač pa se v Kranj kot središče Gorenjske steka nešteto cest in je zaradi velike gostote prometa na teh cestah možnost prometnih nezgod toliko večja. Po drugi strani pa je tako razvejano cestno območje s slabimi cestami, polno slabo izpeljanih ovinkov, ožin, klancev in vzponov prava past za voznika, posebno za še bolj nevedčega. Hude nesreče se ne dogajajo samo na cestah prvega reda, pač pa tudi na cestah tretjega in četrtega. V občini Kranj pa je polovica vseh gorenjskih cest četrtega reda.

Res pa je, da je najbolj »črna« predel ceste, to je del ceste z največ smrtnimi prometnimi nesrečami še v kranjski občini. Največ hudih prometnih nesreč s smrtnimi posledicami se je letos do avgusta pripetilo na cesti prvega reda med Stošičevim spomenikom v Kranju in pa Naklom. Drug tak nevaren predel je na cesti med Drolovko in Laborami. Več prometnih nezgod s smrtnimi posledicami je bilo tudi na cestah med Kranjem in Lahovčami (5), med Kranjem in Hrastjem (2) ter na estri prvega reda v Podljubelju (2).

Večina teh hudih prometnih nezgod se je pripetila v večernem času, to je med 17. in 22. uro. Vozniki malo upoštevajo že tolikokrat omenjeno dejstvo, da je vidljivost ob prehodu iz dneva v noč, to je v mraku, najmanjša. Zato nesreče v tem obdobju dneva niso redke. Ponoči pa ceste niso dobro osvetljene. Malo je predelov cest, ki bi bile opremljene z mačjim očesi, zato se je vozniku, ki prvič pelje po ovinkastih cestah, kaj težko najti. Poleg tega pa voznik naleti na tako moderni cesti kot je od Bistrice do Brezij na tako nevarne ovire kot so zožitev ceste na mostu oziroma na nadvozu. Zožitev ceste pa ne napoveduje noben prometni znak.

L. M.

Zabodel ga je z nožem

V nedeljo, 4. oktobra, zvečer je pri gostilni Zlata riba v Kranju Ivan Podgoršek iz Kranja v prepiru z nožem zabodel v hrbet Dragota Ma-

tanoviča iz Kranja. Hudo ranjenega Matanoviča so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

nesreče

NEPREDVIDNO ČEZ CESTO

Na cesti prvega reda na Zlatem polju pri Kranju, je v petek, 2. oktobra, popoldne voznik osebnega avtomobila avstrijske registracije Werner Schneider zadel 15-letno Miro Zihlerli iz Kranja, Gosposvetska cesta 19. Deklica je nepredvidno z desne strani prišla pred avtomobil, ki jo je kljub umikanju zadel. Huje ranjeno so odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

V križišču Odhamske ceste in ceste Kokrškega odreda v Kranju je v petek zvečer voznik osebnega avtomobila Franc Strahan iz Senčurja zadel kolesarja Antona Andolška iz Kranja. Nesreča se je pripetila, ko je kolesar pripeljal iz neprednostne na prednostno cesto in izsilil prednost pred osebnim avtomobilom. Kljub zaviranju in umikanju v levo je avtomobil trčil v kolo. V nesreči se je Andolšek ranil in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

ZANESLO GA JE V OVINKU

Na Kidričevi cesti na Jesenicah se je v petek zvečer pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Janku Dolarju z Begunj. Voznika je v desnem ovinku zaradi neprimerne hitrosti zaneslo s ceste in se je 28 metrih vožnje ustavil ob drevesu. V nesreči se je huje ranil sopotnik Ivan Kržan iz Sela pri Zirovnici, voznik Dolar in sopotnica Andriana Klanšič pa sta bila laže ranjena. Škode je za 2500 din.

NEZGODA NA KORENSKEM SEDLU

Na Korenskem sedlu je v soboto, 3. oktobra, ob 4. uri zjutraj voznik osebnega avtomobila nemške registracije Janez Cundrič iz Poljšice pri Radovljici v ovinku zapeljal s ceste, kjer se je avtomobil prevrnil in se spet postavil na kolesarjanje ni bil nihče, škode na avtomobilu pa je za 8000 din.

VRGLO GA JE S CESTE

Na Spodnjem trgu v Skofji Loki se je v soboto popoldne pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Blažu Ljonevu iz Skofje Loke. Ko je peljal čez most, je avtomobil zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati. Ko je pripeljal iz ovinka, je avtomobil vrglo s ceste, kjer se je dvakrat obrnil in obstal na njivi. V nesreči je bil sopotnik Branko Dekič huje ranjen, voznik pa laže. Oba so odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na vozilu je za 9000 din. L. M.

Nesreča na lovu

V nedeljo, 4. oktobra, okoli 17.30 ure je v Podljubelju »Na rebri« lovec Jože Tišler iz Podljubelja po nesreči ustrelil lovca Ivana Primožiča iz Slapa pri Tržiču. Pokojni je lovil skupaj z Zdenkom Jermanom. Na isti kraj

je prišel lovit zajce tudi Tišler. Ko se je Primožič v travni premaknil, je Tišler, prepričan, da je zajec, ustrelil in zadel ležečega Primožiča v glavo. Bil je takoj mrtev.

Termika

industrijsko in montažno podjetje za izolacije Ljubljana, Kamniška ul. 25 razglašta prosta delovna mesta:

18 NK delavcev

za proizvodnjo v treh izmenah v obratu Trata in Bodovlje pri Skofji Loki, za določen čas do vključno 31. 12. 1970.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnega dohodka. Nastop mogoč takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe pošljite na naslov Termika, obrat Trata pri Skofji Loki v roku 15 dni od dneva objave.

Kino Center Kranj

ZAKON ANTARKTIKE, sovjetski barvni film predvajan po sistemu TOOD-AO, SUPER-PANORAMA 70 mm.

Predstave: sreda, 7. oktobra, ob 20. uri; četrtek, 8. oktobra, ob 18. uri.

MATINEJE: sobota, 10. okt., ob 10. uri V DEZELI PALCKOV, amer. barv. Walt Disneyev film nedelja, 11. oktobra, ob 10. uri OULIVERJEVO POTOVANJE, ameriški barv. otroški film.

PREMIERE: sobota, 10. oktobra, ob 22. uri TOTOVIRAN, franc. barv. CS komedija. V glavni vlogi Louis de Funes. nedelja, 11. okt., ob 21. uri HUDIČEVA BRIGADA, amer. barv. CS vojni film; torek, 13. okt., ob 20. uri SRCE JE SAMOTEN LOVEC, amer. barv. VV drama.

Kino Dom Kamnik

OULIVERJEVO POTOVANJE, amer. barvni otroški film

Na sporedu: 8. okt., ob 18. uri; 10. okt., ob 16. uri

KNEZ BOJEVNIK, amer. barv. zgod. spektakel

Predstave: petek, 9. okt., ob 18. in 20. uri; sobota, 10. okt., ob 18. in 20. uri; nedelja, 11. okt., ob 17. uri.

MATINEJA: v nedeljo, 11. okt., ob 10. uri PISAN SPORED II., ameriške barv. risanke.

Kino Tržič Tržič

MATINEJA: 10. okt., ob 10. uri PISAN SPORED II., amer. barv. risanke; 11. oktobra, ob 10. uri V DEZELI PALCKOV, amer. barv. Walt Disneyev film

UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO, amer. barv. komedija

Predstave: 10. oktobra ob 18. in 20. uri; 11. oktobra, ob 15., 17. in 19. uri.

Naš komentar

Gorenjske ekipe solidne

V soboto so se končala tekmovanja v moški in ženski košarkarski ligi. Da je zanimanje za košarko na Gorenjskem precejšnje kaže že podatek, da imamo v elitni slovenskih ligašev kar pet predstavnikov — tri v moški in dve v ženski konkurenci — ki so v letošnji sezoni dosegli solidne rezultate. Vseh pet ligašev pa ima tudi močno zaledje mladih košarkarjev in se zato ni treba bati, da bo košarka na Gorenjskem nazadovala.

Vsi trije gorenjski ligaši v moški konkurenci so se dobro odrezali. Spomladanski prvak, kranjski Triglav je pristal na odličnem drugem mestu in si pridobil pravico nastopa na kvalifikacijah za vstop v II. zvezno ligo. Ker bodo kvalifikacije konec meseca v Trbovljah, lahko računamo, da bodo Triglavani uspeli, saj so v zadnjih kolih pokazali izvrstno formo. V prihodnji sezoni torej upajmo, da bomo v Kranju gledali kvalitetna in torej košarkarska srečanja. Jeseničani so na lestvici na petem mestu, škofjeloški Kroj pa na sedmem. Slednji bi se z malo več športne sreče lahko povzpeli še višje, saj so izgubili že nekaj dobljenih srečanj.

V ženski ligi že nekaj let suvereno vladajo Jeseničanke, saj so že drugo leto zapored brez poraza osvojile republiški naslov. V 36 kolih so osvojile vse možne točke, kar je novovrsten rekord. Iskrne čestitke! Skofjeločanke so četrte. To je lep uspeh za mlade in nadarjene košarkarice.

Prepričani smo, da nas bodo tudi drugo leto gorenjski košarkarji in košarkarice spet razveseljevali s solidnimi rezultati in dobrimi uvrstitvami na lestvicah.

-dh

I. zvezna vaterpolska liga

POŠK : Triglav 5 : 3

Split — Predzadnje kolo I. zvezne vaterpolske lige. Gledalcev 100, sodnik Penović (Zagreb). Strelca golov za Triglav: Balderman 2, J. Rebolj 1.

Triglav: F. Rebolj, Mohorič, Kodek, Balderman, Veli-

kanje, Nadižar, J. Rebolj, Svarc, Malavašič, Finžgar.

V hladni vodi sta obe ekipi prikazali dokaj slab vaterpolo. Gostje so bili domačinom enakovredni nasprotnik vse do zadnje četrtine. Le v zadnji je domačinom uspelo dvakrat premagati vratarja Rebolja in tako osvojiti obe točki.

Jadran (Split) : Triglav 14 : 6

Zadnje kolo I. zvezne vaterpolske lige. Gledalcev 300, sodnik Klisović (Sibenik). Strelci golov za Triglav: Nadižar 4, Velikanje in J. Rebolj po enega.

Poslovilno tekmo po petih napornih tekmah dalmatinske turneje so Kranjčani visoko izgubili s splitskim Jadranom. To jim je bila hkrati zadnja tekma v prvi ligi, saj so zasedli deseto mesto in s tem izpadli iz lige.

Cepprav je to hud moralen udarec za mlado ekipo trenerja Didića, vseeno upamo, da bodo po enoletnem premoru spet zaigrali v družbi najboljših jugoslovanskih moštev.

-dh

KK Triglav - pionirski prvak SRS

Podmladek kranjskih košarkarjev gre po poteh uspehov starejših vrstnikov. Pionirji, ki so bili spomladanski republiški prvaki, so ta naslov ubranili tudi na sobotnem jesenskem turnirju v Kranju. V lepi, dinamični in kvalitetni igri so s košem prednosti premagali ljubljansko Olimpijo. Z obema naslovoma pa so si prislužili tudi naslov absolutnega pionirskega prvaka Slovenije.

Ob lepem in sončnem vremenu ter odlični organizaciji KK Triglav je na igrišču Stanka Mlakarja in TTS nastopilo 15 ekip.

Za zmagovito ekipo so nastopili: Gostiša, Hribernik, Prosen, Gantar, Vidmar, Nagy, Kalan, Zidaneč in Ahačič.

Rezultati predtekmovanj: Stadion : Slovan 40:43 (15:20), Ježica : Maribor 66 34:44 (16:21), Celje : Domžale 30:34 (6:18), Ilirija : Jesenice 34:24 (20:6), Vrhnika : Litija 65:14 (28:7), Prule : Konus 34:45 (15:28), Olimpija : 2KK Maribor 62:25 (38:13), Ilirija : Konus 50:52 (22:26), Triglav : Domžale 71:35 (30:13), Olimpija : Vrhnika 68:37 (38:22), Jesenice : Prule 25:27 (8:12), Ježica : Celje 20:29 (7:15).

Finale: Konus : Triglav 38:51 (18:20), Slovan : Olimpija 44:74 (18:35), Slovan : Konus 39:53 (21:37), Olimpija : Triglav 54:55 (30:28).

Vrstni red: 1. Triglav, 2. Olimpija, 3. Konus, 4. Slovan itd.

-dh

Osnovnošolci na atletskem prvenstvu občine Kranj Dvojna zmaga OS Simon Jenko

Prvenstva osnovnih šol občine Kranj v atletiki, ki je hkrati tudi tekmovanje za pokal partizanskega kurirja, so se udeležile ekipe petih šol. Izvenmestne šole je predstavljala samo OS Stan-ko Mlakar iz Senčurja, medtem ko predstavnikov Cerkelj, Preddvora in Predoselj ni bilo na prvenstvo. V Preddvoru so na isti dan (petek) priredili svoja pionirska tekmovanja (I), v Cerkljah imajo težave zaradi odsotnosti enega od učiteljev telesne vzgoje, iz Predoselj pa nismo zvedeli za vzroke odsotnosti.

Kvalitetno in izenačeno tekmovanje, ki ga je pripravila Skupnost za osnovnošolsko atletiko pri Ob ZITK Kranj, je prineslo največ uspeha OS Simon Jenko, saj sta obe njegovi ekipi, tako pri pionirskih kot pri pionirskih, osvojili prvo mesto. V vsaki konkurenci je bilo na sporedu po šest disciplin; prav zaradi izenačenosti najboljših ekip je bilo tekmovanje še posebno zanimivo, saj je bilo vse do zadnjega težko napovedati zmagovalce. Prav to je pripomoglo do zagriženih bojov in dobrih rezultatov nekaterih posameznikov.

Glede na prva mesta je razvrstitev šol naslednja — pionirji: S. Jenko 3, F. Prešeren 2 in S. Zagar 1; pionirke: S. Jenko 4, S. Zagar in L. Seljak po 1; skupno: S. Jenko 7, F. Prešeren in S. Zagar po 2, L. Seljak 1. Med učenci je dosegel najboljši rezultat Boris Mrak v teku na 60 m (7,4), pri pionirkah pa Dragica Bremec v teku na 60 m (8,7) in Solarjeva (LS) ter Sintičeva (FP) v teku na 300 m (50,0).

REZULTATI — pionirji — 60 m: I. Mrak (SJ) 7,4, 2. Ravnikar (FP) 7,7, 3. Jakovč

(SJ) 7,8, 400 m: Zalokar (SJ) 60,3, 2. Burja (FP) 63,5, 3. Crmelj (FP) 64,5, višina: 1. Kalan (SZ) 140, 2. Kljajič (SJ) 140, 3. — 4. Vujevič (FP) in Belančič (LS) 135, dalj-ava: 1. Stopar (FP) 499, 2. Prosen (FP) 479, 3. Kavčič (SZ) 466, kroglja (4 kg): 1. Mekiš (SJ) 11,34, 2. Kokalj (LS) 10,01, 3. Stenovc (SZ) 9,81, 4x60 m: I. F. Prešeren 30,5, 2. S. Jenko 30,6, 3. S. Zagar 33,5. **EKIPNO:** I. S. Jenko 505 točk, 2. F. Prešeren 462, 3. S. Zagar 316, 4. L. Seljak 306, 5. Senčur 211.

Pionirke — 60 m: 1. Bremec (SZ) 8,7, 2. Puhar (SJ) 8,8, 3. Marič (FP) 9,1, 300 m: 1. Solar (LS) 50,0, 2. Sintič (FP) 50,0, 3. Kepić (FP) 50,4, višina: 1. Hrnčič (SJ) 125, 2. Bura (SJ) 125, 3. Draksler (SZ) 125, dalj-ava: 1. Pogačnik (SJ) 4,14, 2. Vidic (LS) 3,81, 3. Sturm (SJ) 3,81, kroglja (3 kg): 1. Zupanc (SJ) 9,50, 2. Jekovec (LS) 9,40, 3. Barušič (SZ) 9,01, 4x60 m: 1. S. Jenko 34,2, 2. S. Zagar 35,2, 3. L. Seljak 35,3. **EKIPNO:** 1. S. Jenko 483, 2. L. Seljak 425, 3. S. Zagar 393, 4. F. Prešeren 314, 5. Senčur 120. M. Kuralt

Motokross

Jože Zupin drugi

Na motokrosu progi v Mačkovcih pri Murski Soboti je bila preteklo nedeljo zadnja — deveta dirka — za državno prvenstvo v motokrosu.

V odsotnosti Karlovcana Lea Šošariča, ki si je že priboril naslov letošnjega državnega prvaka, je v vseh treh dirkah zasedel prvo mesto član AMD Tržič Jože Zupin. Simpatični 24-letni avto-

mehanič, ki je doma iz Pšate pri Cerkljah in trenutno zaposlen v Zahodni Nemčiji, si je tako v skupni uvrstitvi po vseh devetih dirkah za državno prvenstvo priboril odlično drugo mesto.

Vrstni red po vseh dirkah: 1. Šošarič (Karlovac) 111 točk, 2. Zupin (Tržič) 91, 3. M. Vesenjāk (Orehova vas) 84 točk itd. —dh

Od nedelje do nedelje

NOGOMET — V slovenskih ligah so gorenjske ekipe dosegle naslednje rezultate: Ilirija : Triglav 0:0, Tržič : Tolmin 4:2, Bela krajina : LTH 1:0. Po šestem kolu je Triglav v SNL na četrtem mestu, v conski ligi pa je Tržič na odličnem drugem, LTH pa na predzadnjem mestu.

Pari prihodnjega kola: Triglav : Slavija, LTH : Ta-hor, Piran : Tržič.

ROKOMET: Tržiški rokometiši so izgubili v Mariboru, praznih rok pa sta ostala tudi oba predstavnika v ženski republiški ligi. Rezultati: Branik : Tržič 16:12, Steklar : Alples 17:8, Koper : Kranjska gora 15:7.

Po petem kolu sta Alples in Kranjska gora na predzadnjem oz. zadnjem mestu. V moški ligi, kjer so od-igrali že sedem kol, pa je Tržič na desetem mestu med dvanajstimi ekipami.

Pari prihodnjega kola: Tržič : Slovenjgradec, Kranjska gora : Steklar, Olimpija : Alples.

KOSARKA — V obeh republiških ligah so minulo soboto končali s tekmovanjem za leto 1970. Rezultati zadnjega kola: moški — Triglav : Ljubljana 92:81, Elektra : Jesenice 90:87, Rudar : Kroj 90:62, ženske — Ilirija : Jesenice 43:54, Litija : Kroj 47:38.

ODBOJKA — V ženski republiški odbojarski ligi so Jesenice premagale Sever s 3:1.

KEGLJANJE — V Mariboru je bilo končano republiško prvenstvo za člane. Naslov prvaka SRS je osvojil Miro Steržaj. Najboljši z Gorenjske pa je bil Jeseničan Hafner, ki je zasedel peto mesto. Kranjčan Jože Turk, ki je bil lani prvi, je bil tokrat šele osmi. V deseterico najboljših pa se je uvrstil še Kranjčan Česen, ki je osvojil deveto mesto.

SMUCARSKI SKOKI — Na 25-metrski skakalnici pokriti s plastiko na Mostecu je bila otvoritvena tekma, na kateri so se pomerili skakalci v vseh kategorijah. Pri članih je zmagal Stanko Smolej (JLA), pri starejših mladincih Klemen Kobal (Triglav), pri mlajših mladincih Praprotnik (Križe), med starejšimi pionirji Cuznar (Zirovnica) in med mlajšimi pionirji Bogataj (Poljane).

NAMIZNI TENIS — Na turnirju mladinc v Trstu je nastopila tudi ekipa kranjskega Triglava, ki je v finalni igri premagala ljubljansko Olimpijo s 5:2 in osvojila prvo mesto.

J. Javornik

1 vprašanje 3 odgovori

Nabor, ki mu pravimo po domače »štelnga«, je za vsakega fanta pomemben dogodek, saj na naborni dan dokončno izve, da je sposoben za vojaško službo, kar je posebno v starih časih veliko pomenilo. Včasih so si naborniki na ta dan obvezne pripeli rdeče nageljne in s pesmijo in dobro kapljico proslavili ta »veliki« dan. Kako je to danes? Pretekli teden je bil nabor v Cerkljah. Lahko smo opazili, da »štelnga« še ni izgubila svojega prvotnega pomena, saj ovetja, veselja in pesmi ni manjkalo. Kaj so nam ob tej priliki povedali trije naborniki?

● JOZA KEPIC, Dvorje: »Dobro se počutim. Ne vem, kam me bodo potrdili, vendar bi šel najraje k avtoediniči. Strahu, kako bo pri vojakih, sedaj še nimam, vendar ne vem, kako bo potem, ko bom moral obleči vojaško suknjo. Mislim, da je nabor za vsakega fanta pomemben dogodek, zato ga bomo seveda pošteno proslavili. Taka je navada in jo zato ne smemo pozabiti.«

● FILIP FRANTAR, Zgornji Brnik: »Doma sem s kmetije. Komisija se je odločila, da me pošlje k radiomehanikom.

Zdi se mi, da so se dobro odločili, saj sem tudi sam potihem »upal«, da bom šel sem. Na odsluženje vojaškega roka bom odšel spomladi. Kar »fejste« se mi zdi, saj sedaj vem, da sem dober, sposoben in zdrav. Vojska pa je pač vojska.

Treba se bo privaditi. Vem, da mi gotovo ne bo hudega. Tako pravijo tisti, ki so že odslužili.«

● ZDRAVKO LESKOVEC, Cerklje: »Sem dijak srednje tehnične šole strojne smeri in bi šel rad naprej na fakulteto, zato želim, da bi mi služenje vojaškega roka odložili do 1977. leta. Upam, da bodo moji prošnji ugodili. S tem mi bo omogočen reden študij. Čeprav mi je vseeno, ali sem »potrjen« ali ne, bi v primeru nesposobnosti pomislil, da je z menoj nekaj narobe.«

J. Košnjek

Ocena sedanjosti

V ponedeljek je bila v Ljubljani 16. plenarna seja CK ZKS, na kateri so obravnavali aktualna politična vprašanja pri uresničevanju politike ZK in sprejeli akcijski program za uresničevanje sklepov druge konference ZKS, ki je govorila o problemih slovenskega kmetijstva

Uvodni referat je prebral predsednik CK ZKS France Popit, v katerem je ocenil družbenoekonomska in politična gibanja med IX. kongresom ZKJ in VI. kongresom ZKS ter dejavnost komunistov v teh gibanjih ter pri uresničevanju politike CK ZKS. Dejal je, da so komunisti dosegli na vseh področjih svojega dela določene uspehe, vendar se s tem ne smemo zadovoljiti. Potrebna bo še večja zavzetost, če bomo hoteli preprečiti tiste negativne pojave, ki jih zaznavamo. Popit je zavrgel tezo, da se ZK ne bi smela vmešavati v določene družbene zadeve. To je netočno, saj je prav ZK tista sila z nalogo oblikovati navedeno samoupravno družbo. Pri tem mora ZK premagati še mnoge ostanke političnega dela, ki »dišijo« po dogmatizmu in stalinizmu.

Predsednik Popit je nato ugodno ocenil naše zadnje uspehe na zunanje političnem področju, posebno na konferenci neuvrčenih v Lusakij in ob obisku ameriškega predsednika Nixona v Jugoslaviji. To je dokaz, da je naša zunanja politika pravilna. Popit je izrekel podporo izgrajevanju političnega sistema, katerega temelje smo začrtali na nedeljski seji predsedstva ZKJ in ob obisku in govoru predsednika Tita v Zagrebu.

Razprava, trajala je do poznih večernih ur in v kateri so sodelovali številni člani CK, je podprla in potrdila misli, nanizane v referatu. Ostro so kritizirali tiste, ki rušijo napore za dosledno uresničevanje gospodarske in družbene reforme. Menili so, da se je treba lotiti temeljite analize sedanjega položaja. Le tako bomo lahko kos težavam ki so pred nami. S tem v zvezi je bila največkrat omenjena inflacija, zadolženost federacije in po-

kuši, da bi v zvezni Jugoslaviji prevladali lokalni interesi.

CK ZKS je nato sprejel akcijski program za uresničevanje sklepov II. konference ZKS, ki je obravnavala aktualne probleme slovenskega kmetijstva.

J. Košnjek

Uspela krvodajalska akcija v Žireh

Preteklo soboto je Zavod za transfuzijo krvi SRS v Ljubljani, organiziral krvodajalsko akcijo v Žireh. Za mnenje o uspešnosti akcije smo poprosili dr. Dovč Rozko, ki je sodeloval pri tej akciji.

»Odvzema krvi se je udeležilo 226 krvodajalcev. Kri smo odvzeli 210, 16 pa je bilo odklonjenih. To je kar lepo število in kaže, da ljudje razumejo naše potrebe in se takih akcij radi udeležijo. Na današnjem odvzemu smo dobili precej krvi skupine »A«. Sicer pa ima velika večina skupino »A« in »0«. Velike težave so s skupinama »B« in »AB«, ko moramo večkrat klicati krvodajalce za ti skupini po telefonu. Veliko je tudi pomanjkanje krvi z RH negativnim faktorjem. Takih ljudi ki imajo to kri je le 15%«

Naj na koncu omenimo še rekorderja na sobotni akciji. To je 58-letni delavec v tovarni čevljev »Alpina«, Eržen Pavel, ki je dragoceno tekočino daroval že 16-krat. J. Govekar

Proslava za krvodajalce

Krajevna organizacija RK Cerklje je v nedeljo, 4. oktobra, v okviru praznovanja krajevnega praznika in počastitve 25-letnice osvoboditve pripravila proslavo za krvodajalce. Bogat kulturni program, v katerem so nastopili moški in otroški pevski zbor, recitatorji, harmonikarji in tamburaši iz Cerklj, je zelo razveselil krvodajalce. Sledila je podelitev priznanj in odlikovanj posameznim krvodajalcem. Ob koncu so za vse slavljence pripravili še zakusko.

Ob vsem tem slavlju pa so morda le preveč zanemarili skrb in prizadevanja odbora RK. Nihče se ni spomnil tistih delavcev RK, ki se že vrsto let trudijo, da bi medicina dobila čim več te dragocene tekočine. Poleg tega je v vrstah krvodajalcev premalo novincev. Ugotavljajo tudi, da kri dajejo največ kmetje in delavci. Zato pozivamo, da bi se tej človekoljubni akciji pridružil čim več prebivalstva.

Krvodajalci iz Cerklj

Revija nagrajenih filmov v Kranju

Turistično prometno podjetje Creina bo organiziralo od 10. do 12. oktobra v Kranju revijo nagrajenih filmov 19. mednarodnega festivala alpinističnih filmov iz Trenta. Na reviji bodo prikazani vrhunski dosežki s področja filmov o alpinizmu, zimskih športih in znanstvenih raziskovanjih. Ljubiteljem gora, prirode in zimskih športov bo torej dana edinstvena možnost, da se seznanijo z najboljšimi filmi enoletne proizvodnje, ki so bili prikazani in nagrajeni na mednarodnem festivalu v Trentu. V soboto, 10. oktobra, ob 20. uri bo svečana otvoritev v kinu Center, kateri bodo prisostvo-

vali župan mesta in direktor festivala iz Trente ter skupina novinarjev iz Italije.

Na reviji bodo predvajali naslednje filme: Odwrod — Spust (Poljska), ki je dobil nagrado Zlati encijan kot najboljši kratkometražni film o planinstvu. Jirishanca II. Cervinio delle Ande — andski Matterhorn (Italija), The Climbers — Plezalci (Vel. Britanija, nagrada: Zlati encijan), Morte di Stambeco — Kozorogova smrt (Italija, nagrada: Cidalc), Eiger 69 — pot Japoncev (ZR Nemčija, nagrada: Zlata medalja in 500.000 lir za najboljši film o alpinizmu).

J. Javornik

Vabimo vse zasebne obrtnike, predstavnike družbene obrti in druge na Gorenjskem, da se udeležijo otvoritve III. sejma obrti in opreme v Kranju. Sejem bo odprt 10. oktobra ob 9. uri v delavskem domu v Kranju. Po otvoritvi vas vabimo, da si ogledate razstavo učencev v gospodarstvu v avli kranjske občinske skupščine.

Strokovni odbor za obrt Kranj in uprava Gorenjskega sejma Kranj

dnevno
sveže
specialitete

DELIKATESA

ŽIVILA
KRANJ